

KURJER WILEŃSKI

Wileńsko - Nowogródzki, Grodzieński, Poleski i Wołyński

Zagadka rumuńska

Nieoczekiwany rozwój wypadków w Rumunii przekształcił się w dość skomplikowaną zagadkę, którą w różnych stolicach państw różnie rozwiązują. O ile w Berlinie i Rzymie — w poczynaniach powołanego przez króla Karola w końcu ub. r. rządu Gogi-Cuza — skłonni są widzieć początek tzw. rewolucji narodowej, która w najbliższej przyszłości spowoduje wprowadzenie systemu monarchii konstytucyjnej w Rumunii oraz przystąpienia jej do bloku niemiecko-włoskiego — to w Paryżu i Londynie traktują wypadki rumuńskie, jako coś przejściowego, co nie doprowadzi do zasadniczych zmian ani w dziedzinie polityki wewnętrznej ani tym bardziej zewnętrznej.

Moskwa natomiast, która wypadki rumuńskie śledzi z wyjątkową uwagą, w zasadzie podziela poglądy niemiecko-włoskie i już obecnie widzi w Rumunii zwycięstwo inspirowanego przez Berlin „kierunku faszystowskiego” mającego na celu „przygotowanie i przyspieszenie wojny antysowieckiej”.

Jak dalece są zaniepokojeni w Moskwie z powodu powołania przez króla rządu Gogi-Cuza, świadczy wyrażenie organu armii sowieckiej „Krasnaja Zwiezda”, która wręcz pisze, że Rosja Sowiecka „nie może być obecnie pewna spokoju na swych południowo - zachodnich granicach ani w ciągu jednego dnia”. Rumunia bowiem, — zdaniem tego pisma — zdecydowała się „całkowicie i ostatecznie powiązać swoje losy z Berlinem”, na co ma wskazywać nie tylko serdeczna wymiana depesz pomiędzy Hitlerem a Bogą, ale również zapowiedziany przyjazd do Bukaresztu ambasadora Ribbentropa oraz wizyta rumuńskiego premiera w Berlinie.

W związku z tym organ armii sowieckiej podkreśla, że Niemcy nigdy nie ukrywały swych agresywnych planów w stosunku do Rosji Sowieckiej w celu oderwania Ukrainy.

„Polska — pisze „Krasnaja Zwiezda” — w swoim czasie kategorycznie oświadczyła, że nie przepuści wojsk niemieckich przez swoje terytorium”. Obecnie jednak Niemcy mają ułatwione zadanie, albowiem Rumunia odda je swe terytorium do dyspozycji niemieckiej agresji”. Poza tym, gazeta zaznacza, że Rosja Sowiecka „nigdy nie zgodziła się na bezprawną okupację Besarabii i że losy tego kraju nie są jej obojętne”.

Powyższe relacje organu armii sowieckiej są o tyle znamienne, że jak donosi „Daily Herald” z Moskwy, rządy sowieckie wydały już specjalne zarządzenia w celu jak najszybszego wzmocnienia swych sił na granicach rumuńskich, zwiększając garnizony od Zytomierza do Odesy.

Stosunek Moskwy do wypadków rumuńskich, wynika — rzecz prosta — z ogólnego nastawienia Rosji Sowieckiej nie tylko do Rumunii, ale i do tych wszystkich państw, które kierując się własną racją, przeciwstawiają się koncepcjom międzynarodowej polityki moskiewskiej.

Tym niemniej jednak, należy zaznaczyć, że pomimo zapewnień zarówno premiera Gogi jak i nowego rumuńskiego ministra spraw zagranicznych Micescu, iż zagraniczna polityka Rumunii nie ulegnie żadnym zmianom, — sprawa nie przedstawia się tak prosto. Zagraniczna polityka każdego państwa w zasadzie jest funkcją jego polityki wewnętrznej. Dotychczasowa polityka wewnętrzna Rumunii, wynikająca z jej ustroju, opartego o zasady monarchii konstytucyjnej, była na ogół znana. Obecnie zaś, w życiu Rumunii rozpoczęła się nowa karta. Rząd Gogi - Cuzy, jak wynika z relacji nowego premiera, ma przeprowadzić głęboko sięgające reformy ustrojowe. W jakim kierunku pójdą te reformy — narazie trudno powiedzieć. Jedno jednak wydaje się być pewnym, że pójdą one w kierunku przekształcenia dotychczasowego ustroju demokratyczno - libe-

ralnego w ustrój autorytatywno-narodowy. Premier Goga bowiem zapowiedział już nie tylko rozwiązanie wybranego w grudniu parlamentu oraz wyznaczenie na kwiecień r. b. nowych wyborów, ale również rewizję dotąd obowiązującej konstytucji.

Przeprowadzenie tych wszystkich reform jest uzależnione zarówno od stanowiska króla, jak i układu wewnętrznych sił w Rumunii. Co się tyczy króla Karola — to jego stanowisko jest na ogół nieznanne. Po nim bowiem można spodziewać się takich samych nieoczekiwanych posunięć, jak powołanie rządu Gogi - Cuza. Gdy chodzi natomiast o układ wewnętrznych sił społecznych — to należy pamiętać, że chrześcijańsko - narodowa partia Gogi - Cuzy, na ogólną ilość 400 mandatów w ostatnich wyborach uzyskała zaledwie 39 i że ona nie wywierała większego wpływu na życie wewnętrzne kraju. Bez porównania większe wpływy od niej posiada organizacja „Żelaznej Gwardii”, która w ostatnich wyborach wystąpiła pod nazwą „Wszystko dla Rumunii” i uzyskała 66 mandatów. Organizacja ta posiada charakter wyraźnie faszystowski i reprezentuje kierunek radykalno-narodowy.

Rząd Gogi - Cuzy, pragnąc przeprowadzić swój program siłą rzeczy będzie zmuszony szukać porozumienia z tą organizacją, gdyż w przeciwnym razie spotka się z opozycją zaradników, trudną do przewyciężenia. A to z konieczności będzie musiało na dać wypadkom rumuńskim nowy charakter i pchnąć je w kierunku nie dającym się dzisiaj sprecyzować. W związku z tym właśnie może ulec zasadniczej zmianie również polityka zagraniczna Rumunii, gdyż „Żelazna Gwardia” jest w sposób wyraźny nastawiona proniemiecko.

Dzisiaj jednak, jak już zaznaczyliśmy niesposób przewidzieć rozwoju wypadków rumuńskich i rozwiązań zagadki rumuńskiej. Wszelkie przewidywania tej zagadki w stolicach różnych państw są tylko dowolnymi hipotezami, które dzień jutrzejszy może potwierdzić lub obalić. Pewnym jest tylko to, że zarówno król, jak i rząd Gogi - Cuzy, będą starali się ukształtować zarówno wewnętrzne stosunki w kraju, jak i stosunki Rumunii z innymi państwami ze zgodzie przez nich rozumianą rumuńską racją stanu. A że to może nie trafić do gustu tym lub innym państwom, to na to nie ma rady. Sk.

Największa bitwa nocna pod Teruelem

200 armat zasypywało pociskami okopy rządowe

SARAGOSSA, (Pat). Korespondent Hayasa donosi, że na froncie pod Teruelem rozegrała się największa w czasie obecnej wojny bitwa nocna.

Wojska gen. Franco wykorzystując swe przedwczorajsze sukcesy na lewym skrzydle w pościgu za nieprzyjacielem zdobyły „La Cota” ostatnie wzgórze południowe ze wzgórz Celas, ciągnących się na północ od miasta. Po zdobyciu tego wzgórza wojska narodowe stały się całkowicie panami nowej linii frontu i poważnie zagrożiły siłom czerwonym na odcinku północnym. Wojska gen. Franco opanowały dolinę Alfamba, jedną z głównych dróg komunikacyjnych czerwonych wojsk.

We czwartek dowództwo powstańcze wydało rozkaz zdobycia stanowisk nieprzyjacielskich na zboczach La Cota. Do godziny 18 wszystkie zamierzone punkty zostały zdobyte. Opór nieprzyjaciela był słaby. Nieprzyjaciel wycofał się na drugie linie obro-

ny, gdzie dopiero stawil poważny opór. Każdy odcinek zdobyty przez wojska narodowe natychmiast był kontratakowany przez czerwonych. Zacięta walka toczyła się o każdą pięćdziesiątą ziemi.

Od godziny 19 200 dział powstańczych skierowało swój ogień na drugą i trzecią linię okopów nieprzyjacielskich, broniących przez 13 i 15 brygadę międzynarodową. Równocześnie z artylerią rozpoczęło bombardowanie lotnictwo, zrzucając olbrzymie ilości bomb na stanowiska nieprzyjacielskie. Huraganowy ogień artylerii trwał do godz. 19.30. Okopy czerwonych były kompletnie zniszczone, mimo to piechota stawiała zacięty opór. Gdy piechota powstańcza rzuciła się do ataku ze stanowisk czerwonych odewały się karabiny maszynowe. Nastąpienie ognia było olbrzymie. Dopiero moździerz piechoty powstańczej zmusił nieprzyjaciela do wycofania się ostatecznego i zaniechania oporu.

Doszło jeszcze do krótkiej walki na bagnety, a o godzinie 20 La Cota dała panowanie nad północnym odcinkiem frontu została zdobyta.

Ewakuacja kobiet z Teruelu

BARCELONA, (Pat). Po południu od godz. 14.30 przeprowadzana była ewakuacja kobiet, dzieci i starców, znajdujących się jeszcze w Teruelu.

Ewakuacja została przeprowadzona z inicjatywy delegata międzynarodowego Czerwonego Krzyża. Ewakuowane zostały przede wszystkim kobiety w liczbie 500. Niektóre z nich były bliskie omdlenia z głodu i pragnienia.

60.000 ofiar pod Teruelem

SANT JEAN DE LUZ, (Pat). Straty obu stron walczących pod Teruelem w czasie 23 dni walki oceniane są na 60.000, zabitych, rannych i ofiar mrozu. Około połowy stanu liczebnego obu stron zostało wycofane z linii skutkiem odmrożeń rąk i nóg. Wielu żołnierzy zamazało na śmierć.

Mapka przedstawia wschodnią część Hiszpanii z miastem Teruel, o które toczy się zacięta bitwa. Powierzchnia biała obejmuje tereny nie zdobyte jeszcze przez wojska narodowe. Teruel ma, co jest wyjątkowe, znaczenie niemal kluczowe — zajęcie bowiem tego miasta przez gen. Franco spowoduje natychmiastowe przedzielenie Hiszpanii rządowej na dwie części i... odcięcie Madrytu od czerwonej stolicy Barcelony

Podziękowanie P. Prezydenta R. P. za życzenia noworoczne

WARSZAWA, (Pat). Z polecenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej szef kancelarii cywilnej dziękuje niniejszym wszystkim instytucjom, zrzeszeniom i osobom, które złożyły względnie nadesłały Panu Prezydentowi życzenia z okazji Nowego Roku 1938.

Min. Beck wygłosił przemówienie na Kom. Spraw. Zagr. Sejmu

WARSZAWA, (Pat). Przemówienie p. ministra J. Becka, które w dn. 10 bm. o godz. 12.03 będzie przez Polskie Radio transmitowane z gmachu Sejmu, zostanie wygłoszone na posiedzeniu komisji spraw zagranicznych, nie zaś na komisji budżetowej, jak mylnie podano w prasie.

Braki w sądowych kasach litewskich

RYGA, (Pat). Z Kowna donoszą: władze przeprowadziły kontrolę kasową w kilku sądach. W sądzie w Linkowie kontrolerzy stwierdzili braki kasowe w wysokości kilku tysięcy litów. Braki stwierdzono również w sądzie w miejscowości Bobolniki powiatu birżańskiego.

„Biały anioł” Szanghaju

Pani Ada Lum, która prowadzi pomoc sanitarno-szpitalną dla tysiąca cierpiących po ostatnich walkach w mieście, jest wśród rannych i chorych niezwykle popularna — i ze względu na strój, widzimy z fotografii, wdziek oraz dobroć.

Nie rektor Kulczyński a prorektor

wydał zarządzenia o ghetto na U. J. K.

LWÓW, (Pat). Wobec niecisłych wiadomości, jakie pojawiły się wczoraj wieczorem, rektorat U. J. K. komunikuje, że wczorajsze zarządzenie w sprawie rozpoczęcia wykładów i zajmowania miejsc w salach wykładowych na uniwersytecie J. K. we Lwowie wydał nie rektor prof. dr St. Kuleczyński, lecz prorektor prof. dr Roman Longchamps, po ustąpieniu rektora.

Einstein aż w Indiach

BOMBAJ, (Pat). Prof. Albert Einstein który po przewrocie hitlerowskim opuścił Niemcy i przez pewien czas wykladał w Ameryce, przyjął obecnie zaproszenie maharadży Travancore i w styczniu przyjeżdża na 6 miesięcy do Indii, aby zorganizować wydział matematyczno-fizyczny nowo założonego uniwersytetu w Travancore w pd. Indiach.

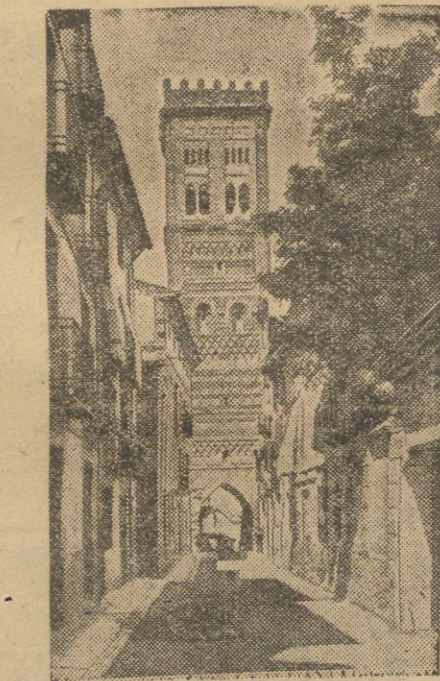
Wzrosła religijność w Sow etach

MOSKWA, (Pat). W czasie tegorocznych świąt Bożego Narodzenia, które we długiego starożytności przypadały w dniu wczorajszym, liczba wiernych w cerkwiach moskiewskich była większa, niż w roku ubiegłym. Podobnie ma się rzecz i na prowincji.

Choińki, urządzone na Nowy Rok w większości domów, zatrzymano do świąt Bożego Narodzenia. W ogóle w tym roku ilość choinek była większa niż w roku ubiegłym. Komplet zabawek na choinkę kosztuje od 100 do 150 rubli.

Giełda warszawska

z dnia 7 stycznia 1938 r.
Papieru procentowe:
4 i pół proc. wewnętrzna 64,00, 63,5t
osł. setki; 3 proc. inwest. 2 em. 79,25,
79,13; 4 proc. prem. dolarowa 42; 4 proc. konsolid. 66,50.

Oto charakterystyczna uliczka Teruelu, pełna zabytków ze średniowieczną bramą w głębi

Centrum Teruelu w rękach rządowców?

BARCELONA, (Pat). O godz. 17 m. 30 wręczono prasie dłuższy komunikat, zawiadamiający, iż miasto Teruel zostało całkowicie zajęte przez wojska rządowe po poddaniu się ostatnich żołnierzy powstańczych, brojących się jeszcze w klasztorze Św. Klary. Wśród przebywających w klasztorze znajdował się biskup Teruelu.

Półmilionowa armia chińska cofa się

TOKIO, (Pat). Jak donosi agencja Domei pół miliona żołnierzy chińskich cofa się w kierunku południowym od rzeki Yangtze na odcinku zachodnim i w kierunku strefy linii kolejowej Lunghai na odcinku wschodnim.

Wojska chińskie znajdują się w odwrocie przy równoczesnym posuwaniu się oddziałów japońskich w kierunku południowym wzdłuż linii kolejowej Pekin—Hankou, na zachodzie i wzdłuż kolei Tientsin—Pukou

na wschodzie.
Po upadku Tsinanfu Chińczycy, wzdłuż kolei szantungskiej ewakuują pod wpływem marszu Japończyków prowincję Szantung. Japończycy posuwając się w kierunku południowym wzdłuż kolei Tientsin—Pukou zajęli już Taining na Wielkim Kanale w południowej części prowincji, jak również Tseusien. Gen. Sung Ten Juan dowódca 29 armii chińskiej usiłuje zgromadzić swe wojska w Tung Ming nad rzeką Żółtą.

Trzeba budować a nie szukać czarnych plam

WARSZAWA, (Pat). Dnia 8 bm. rozpoczął się kurs dla sekretarzy Związków kół Zawodowych, zorganizowany przez Zjednoczenie Polskich Związków Zawodowych w Warszawie. Kierownikiem kursu jest red. L. A. Woynarowski. Inauguracji dokonał p. poseł Leopold Tomaszkiwicz w obecności p. senatora Mariana Malinowskiego (Wojtka), wygłaszając dłuższe przemówienie.

Omawiając zmianę psychiki, jaka się dokonała w społeczeństwie polskim, pos. Tomaszkiwicz, porównując rzeczywistość polską sprzed maja 1926 r. do rzeczywistości obecnej, mówił: tamta rzeczywistość była nieszczęściem, prowadziła do zguby, niszczyła nasz charakter, zabijała nasz rozum. Nowa rzeczywistość, która powstała, nie wnosi rozproszkowania i rozbićcia, ale stwarza jego blok narodowy, stwarza więc do tworzenia własnej historii.

Omawiając cele społeczeństwa, mówca podniósł, że „jedynym celem jest obrona naszej niezależności i naszej niepodległości. Ta obrona niepodległości musi być najwyższym kryterium naszej wiary politycznej. Na taką formę musi się wykuć no wy obywatel polski, niezależnie od tego, czy będzie on socjalistą, narodowcem, czy jeszcze z innej partii. Każdy za niewzruszoną zasadą przyjąć musi umocnienie niepodległości polskiej i jej obronę.

Dla upostaciowienia, dla skryształizowania przemian, jakie się w nas dokonały, mówił dalej pos. Tomaszkiwicz, stworzyliśmy konstytucję, która jest wyrazem tęsknot naszego narodu do umożliwienia rządzenia w sposób rzetelny, w taki sposób, aby Polska rosła w potęgę, a nie popadała w niemoc. Nowa konstytucja stworzyła formy, w których państwo może się odpowiednio rozwijać. W formy te obywatel musi wlewać treść. Ta nowa treść,

to nowy charakter człowieka, nie krytykującego wszystkiego bezustannie i szukającego czarnych plam naszej rzeczywistości, ale budującego we współdziałaniu polską rzeczywistość. Tu nie chodzi tylko o przeobrażenie siebie samego, nie chodzi, aby jednostka się zmieniła, ale, aby nasze życie zbiorowe uległo zmianie i wniosło nową siłę i nową wiarę.

Przechodząc do omówienia zmian psychiki narodu, pos. Tomaszkiwicz stwierdza, że „skoro wiemy, jakie mamy wady, gdzie kryją się nasze błędy i niedomagania, to musimy wszystko zrobić, aby to od podstaw przerobić i zmienić. Nie droga teorii tylko, ale pracą duchową, bo ona prowadzi do bogactw duchowych wewnętrznych i kulturalnych narodu. To jest właśnie celem tego kursu. Chcemy dać wam obraz — kończy pos. Tomaszkiwicz — jak macie postępować w prowadzeniu tej gromady, jak pomagać jej wejść w życie, jak jej służyć. Chcemy stworzyć tych przewodników pracy, którzy mają do czynienia z gromadą, z zespołem, których za usługi nie będą doceniane, a będą polegały na wynikach, jakie dzięki swej pracy zdołają z tej gromady wydobyć na sposób właściwy działaczom polskim.

Po przemówieniu pos. Tomaszkiwicz wygłosił interesującą prelekcję na temat „Znaczenie organizacji” sen. Marian Malinowski (Wojtek).

Następnie w dalszym ciągu odbywały się wykłady przewidziane programem. Na kursie zostaną poruszone zagadnienia: ustawodawstwo pracy, polityka społeczna Polski, kwestie gospodarcze i kulturalne i inne.

Na kurs przybyło przeszło 60 działaczy robotniczych z całej Polski. Kurs trwać będzie 7 dni.

KOMUNIKAT

Wobec pojawienia się na rynku małowartościowych naśladowstw naszych znanych od wielu lat i cenionych patentowanych za Nr 152 gllz p. n.

DWUWATKI

prosimy wszystkich P. T. Palaczy, aby przy kupnie giliz zwracali baczną uwagę na naszą firmę i żądali wyraźnie jedynie DWUWATEK

Fabryki giliz

„SOKOŁ”

W. Kwaśniewski i F. Pacholczyk
w Warszawie

Dziś 9 stycznia w restauracji „ZACISZE” o godz. 17-ej FIVE O'CLOCK z udz. całego zespołu artyst. z Henią Domańskim na czele

Łotewski minister finansów złoży rewizytę w Polsce

WARSZAWA, (Pat). Łotewski minister finansów Ekis przybywa do Warszawy dnia 18 stycznia z rewizytą do ministra przemysłu i handlu Romana, który bawił w r. ub. w Rydze. Po-

byt min. Ekisa w Polsce potrwa cztery dni.

W czasie pobytu min. Ekisa przybędzie również do Polski łotewski minister spraw społecznych Benzinsz.

Doroczny zjazd polskiej młodzieży na Łotwie

DYNEBURG, (Pat). Odbił się dziś tutaj doroczny walny zjazd delegatów Zw. Polskiej Młodzieży na Łotwie, któremu przewodniczył B. Gołubcow. Po przyjęciu sprawozdania z działalności ustępującego zarządu, walny zjazd wystąpił depesze hołdownicze do Światowego Związku Polaków, ks. prymasa kardynała Hlonda i Prezydenta państwa łotewskiego dr Karola Ulmanisa.

Następnie zjazd dokonał wyborów władz na rok 1938. Do zarządu głównego weszli: pp. Wl. Ilnatowicz, B. Leonowicz, O. Natalko, B. Gołubcow, B. Olechnowicz i Pynkan W. Do Komisji Rewizyjnej weszli: Salcewicz L., Pol A., Ilnatowiczówna W., Makowska Z., Walperter M. Do Rady Naczelnej ze starszego społeczeństwa zostali obrani pp.: J. Wilpiszewski, A. Tafał-Kielpisz, B. Bauzyk i B. Juchniewicz. Na zjazd przybyło 92 delegatów z oddziałów prowincjonalnych. Po zjeździe od była się towarzyska herbata.

Kronika telegraficzna

— Cała Grecja pokryta jest szarą śnieżną. W Macedonii w górach panują znaczne chłody. Komunikacja w górach została przerwana, dwie osoby zmarły. Na morzu, wskutek burzy śnieżnej, zatoniły 2 statki. W Atenach pada śnieg.

— Na obszarze gminy Rudy w pow. świętochłowickim dąły się odczuć ostatnio dość silne wstrząsy podziemne. W szczególności wstrząsy te odczuło w ubiegłą środę i piątek. Wstrząsy trwały po kilka sekund. Na szosie Ruda — Bobrek w kilku miejscach obsunęła się ziemia. Wstrząsy mają prawdopodobnie charakter tektoniczny.

— Rada Komisarzy Ludowych ZSRR udzieliła dymisji zasłępcy przewodniczącego komitetu dostaw państwowych przy radzie komisarzy ludowych Misznajewskiemu. Następcą jego nie został wyznaczony.

— Rząd brazylijski zezwolił na ponowne otwarcie łóż masońskich, zamkniętych w czasie stanu wyjątkowego.

— 40.000 obcokrajowców będzie musiało opuścić Rumunię. Jak podaje dziennik „Kapitala” po dokonaniu kontroli dokumentów obcokrajowców przebywających w Rumunii, około 40.000 osób utraci prawo pobytu w kraju.

PRZY GRYPIE

przeziębieniu, doznaje się ulgi, zazywając tabletek

Togal

NA WIDOWNI

PROCES DOBOSZYŃSKIEGO W LUTYM WE LWOWIE.

Proces Adama Doboszyńskiego odbędzie się w sądzie lwowskim w lutym. Rozprawę prowadzi będzie sędzia okręgowy Dysiewicz a oskarżał będzie wiceprokurator dr Olszewski. Obrony Doboszyńskiego podejmie się kilku znanych adwokatów lwowskich.

„JAZD „NAPRAWIAJCZY”.

Krażą pogłoski, że najpóźniej w miesiącu lutym lub marcu b. r. odbędzie się walny zjazd naprawiający z całej Polski. Na zjeździe tym mają zapasie ważne uchwały w sprawie polityki wewnętrznej i stosunku tej grupy do organizacji młodzieżowych. W organizacji tej w dalszym ciągu odgrywa dominującą rolę dyr. Kazimierz Klerkowski.

KRYZYS W „WICIACH”.

Związek Młodzieży Wielekiej „Wiel”, przechodzi poważne trudności wewnętrzne. Ustąpił z Zarządu Głównego długoletni działacz i twórca tej organizacji oraz redaktor organu związkowego „Wiel”, p. Józef Niećko. Ma on również ustąpić z redakcji „Wiel”.

PISMO „LEWICY PATRIOTYCZNEJ”.

Pod koniec bm. ukazało się pismo p. n. „Dziennik Patriotyczny” które będzie organem Lewicy Patriotycznej. Na czele redakcji pisma staną pp. Stachurski i Horko. Oba wymienieni działacze należeli ideowo do Lejonu Młodych.

LEGIONIŚCI TWORZA „ZWIĄZEK DEMOKRATYCZNY”.

W sferach politycznych krąży pogłoski jakoby w najbliższym czasie miał być zorganizowany Demokratyczny Związek Legionistów. Ożywioną działalność w tym kierunku prowadzi gen. Bolesław Roja, pułk. Zdzisław Maćkowski i inni.

„WIEŚ I PAŃSTWO” PROF. BUJAKA.

Agencja „Kabeł” donosi: We Lwowie ukazał się już 1 numer nowego czasopisma poświęconego sprawom wsi. Nowe pismo nosi tytuł „Więś i Państwo”. Redaktorem pisma jest prof. Bujak. Jest to poważne 70-stronicowe wydawnictwo teoretyczno-publicystyczne, poświęcone sprawom wsi.

WILEŃSKY B. HARCERZA A CZWÓRPOROZUMIENIE.

2 lutego br. odbędzie się w Wilnie Zjazd b. Harcerzy Niepodległościowców z Wileńszczyzny. Uchodził za rzecz pewną, że na zjeździe tym podniesiona będzie przez pewną grupę sprawa przynależności Związku Harcerstwa Polskiego do t. zw. czwórporozumienia organizacji młodzieżowych. Jako przewodniczący komitetu, zwołującego zjazd, podpisany jest na zaproszeniach dyr. dep. Min. WR i OP prof. Patkowski.

KAŻDY DRUK

NAJESTETYCZNIEJ
NAJSZYBCIEJ
NAJDOKŁADNIEJ
NAJTANIEJ

wykonują tylko

ZAKŁADY GRAFICZNE „ZNICZ”

WILNO, BISKUPA BANDURSKIEGO 4, TEL. 3-40

Polska bije Łotwę w hokeju 2:1

Wczoraj rozegrany został w Warszawie na stadionie Wojska Polskiego wobec 3 tys. widzów, międzypaństwowy mecz hokejowy pomiędzy rezerwową reprezentacją Polski a reprezentacją Łotwy. Zwyciężyli nieznacznie polscy hokeiści w stosunku 2:1 (1:1, 0:0, 1:0).

Drużyny wystąpiły w następujących składach:

Łotwa: Lapains, Vedejs, Paegle, pierwszy atak Klavs, Petrovskis, Petersohns, drugi atak Blukis, Putnisek, Zilpaus.

Polska: Maciejko, Michalik, Kasprzycki, pierwszy atak Król, Tadecki (zmienił go Thirling) Urzon, drugi atak Andrzejewski, Thirling (zmienił go później Dolewski), Przedpeński.

W pierwszej fazie gry Polacy znacznie przeważają. Wyróżnia się w

tym okresie Urzon. Bardzo słabo natomiast zaprezentował się Tadecki. Obrona bardzo dobra. Bramkarz bez szarż. Prowadzenie zdobył w piątej minucie Michalik, wyrównał na minutę przed końcem tercji Blukis.

W drugiej tercji Polacy grają nieco słabiej. Atak drugi rozgrywa się i, ładnie kombinuje a technicznie przewyższa nawet pierwszy atak. Nie potrafi jednak zdobyć bramki. Łotysze są agresywniejsi od Polaków, ale znacznie ustępują technicznie gospodarzom. Ataki obu drużyn załamują się na obronach i tercja kończy się bezbramkowo.

W ostatniej tercji gra była mniej więcej wyrównana z nieznaczną przewagą Polaków. Decydującą o zwycięstwie bramkę strzela Przedpeński.

U gości wyróżnił się przede wszy-

stkim napastnik Petersohn, poza tym dobrą była obrona. U Polaków doskołały byli bramkarz Maciejko. Na obrońcę Michalik był nieco lepszy od Kasprzyckiego. W ataku pierwszym najlepszy był Urzon, Król słaby. W drugim ataku uderzała słaba kondycja fizyczna.

Na meczu obecni byli wybitni przedstawiciele władz cywilnych, wojskowych, sportowych itd.

Odebrał sobie życie po katastrofie samochodowej

SALZWEDEL, (Pat). Na szosie Salzwezel —Arendsee wydarzył się wśród tragicznych okoliczności wypadek samochodowy.

Na jednej z krzywizn szosy znaleziono dziś rano strzaskane auto, kierowcy autem nie było, natomiast na miejscu wypadku znaleziono rewolwer. Z początku przypuszczano, że zachodzi tu wypadek morderstwa. Po znalezieniu jedna w pobliskim potoku trupa kierowcy z przetrzeconą głową, policja ustaliła następujący przebieg wypadku:

26-letni inspektor Heinrichs, jadąc autem, wpadł na krzywiznę na przydrożne drzewo, odnosząc ciężkie obrażenia i rozbił auto. Rany kierowcy były tak bolesne, że postanowił popełnić samobójstwo, strzelając sobie w głowę z rewolweru. Półprzytomny i ciężko ranny Heinrichs, bliździe koło miejsca wypadku, wpadł w końcu do zamrznętego potoku i utonął.

Rodzina dróżnika i szofer w promieniach 15 000 litrów benzyny

PARYŻ, (Pat). W departamencie Aude w pobliżu Lanouvelle, na przejeździe linii kolejowej pomiędzy stacjami Narbonne—Perpignan, samochód ciężarowy, wiozący benzynę wpadł pod przejeżdżający pociąg. Następnie ogólny wybuch 15 tysięcy litrów benzyny, zawartych w cysternie, znajdując się na samochodzie. Rozlało się morze ognia, które objęło domek dróżnika i sąsiadujące z nim zabudowanie.

Szofer nie stracił przytomności umyślnie

i chociaż doznał ciężkich oparzeń, zdążył skoczyć do pobliskiego kanału, co uratowało mu życie. Maszynista pociągu jest ciężko ranny i poparzony.

Dróżnik spłonął żywcem w swym domku, który w ciągu kilku sekund został całkowicie ogarnięty przez płomienie. Żona dróżnika i syn zdołali się uratować, skacząc z pierwszego piętra, odnieśli o: i jednak rany i doznał ciężkich poparzeń.

Szef japońskiej okupacji Szanghaju

Gen. Matsui, który mocną ręką zapanował nad międzynarodową koncesją w Szanghaju, dał się zdjąć w czasie rozgrzewania nad płonącym w porcelanowej urnie węglem.

Na Zachodzie i na Wschodzie

Dwa bieguny ciągną ku sobie — Rusofilstwo i słabość — Młodzież pod ostrzałem — Szydło czeskie i szydło moskiewskie — Tradycja Czingis-Chana — Sztuch w serce Syberii — Droga długości pięciu tysięcy kilometrów — Mongolia sowiecka uderza

Wszystcyśmy słyszeli o wpływach sowieckich w Czechosłowacji. Czyż nie jest to paradoksalne — przeciwko ustroj Czechosłowacji to prawie drugi biegun ustroju sowieckiego. Dla każdego trzeźwego człowieka było to niewytłumaczalne. A jednak... jednak było to faktem. „Kurjer Poranny” raz jeszcze tłumaczy nam to dziwaczne na pozór zjawisko:

Idealnym podkładem dla rozwoju komunizmu w Czechosłowacji jest stary, datujący się z czasów przedwojennych, rusofilizm. Te dzieje głoszone kiedyś przez Kramarza o zbawieniu Czech drogą połączenia się z Rosją, tkwią głęboko w społeczeństwie.

Cichu sza!

„Wiadomości Literackie” ogłosiły konkurs, którego tematem były kolejne wcielenia Imc Pana Grypsa w różne postacie historyczne. Ale Gryps to jest mały i wcielał się bezładu i składu w każdą postać, która mu się nawinęła przy przeglądaniu Wielkiej Ilustrowanej Historii Powszechnej. Jak całym inaczey wyglądałoby wcielenie się po szczególnych czcigodnych osób w Wilnie, które dobrałyby sobie wcielenie zgodne z ich linią duchową i godnością grodu Gedymina, który miałby zaszczyt reprezentować w nowych wcieleniach.

Dyrektor Szpakiewicz wcieliłby się w Melomę, gdyż uznaje tylko poważny repertuar klasyczny; ale od czasu do czasu wcieliłby się w Talię z lekką zerkającą w stronę muzy podkasanej.

Prof. Limanowski wcieliłby się w phenixa, to jest w ptaka, który z popiołów odrasta, oraz w kwiat lotosu, który płatki rozchyła ku słońcu, jak Wilno, które jest miastem barokowym i wilka żelaznego, to jest genialnego suu.

Prof. Kuna wcieliłby się w faraona — ale tego który Żydów wygnął, skądże znowu; — ale w tego, który dwurząd sfinksów Egiptu ufundował. Wtedy by prof. Kuna postawił w Wilnie dwa szeregi pomników Mickiewicza wzdłuż ulicy imienia wieszca, a Komitet Budowy Pomnika w mig by genialny projekt zrealizował.

X. dr Piotr Śledziński wcieliłby się we wszystkie trzy postaci na katedrze i wódki by z samym sobą dialog (theatrum) barokowy; co widząc dr Jerzy Orda pomknąłby do kościoła św. Piotra i Pawła i wcieliłby się we wszystkie figury naraz, by tysiącami usty płynną wymową barokową wykażał, na czym dopiero prawdziwe theatrum polega.

Józef Maśliński wcieliłby się we wszystkich sobie współczesnych recenzentów teatralnych (poza sobą), żeby im pokazać, jak recenzji pisać nie należy.

Posel Hermanowicz wcieliłby się w Ulisesa, jako posła greckiego do Troi i deklamowałby:

— O nierządne królestwo i zginienie bliżkie!

a... Piotr Hermanowicz sprowadziłby mu na pomoc wszystkich rzemieślników chrześcijańskich.

Red. Walerian Charkiewicz wcieliłby się w owego krokodyla, który łyży roni.

Prof. Bossowski wcieliłby się we wszystkich cesarzy rzymskich, którzy kodyfikowali prawo rzymskie i we wszystkich pretorów, którzy mogli je interpretować i w ogóle w każdego, kto miał w tej materii coś do powiedzenia; dopiero by namnożył przepisów, a głównie zastrzyczył ius scholarum sciendum.

Prezydent Maleszewski wcieliłby się w wynalazcę podziemnych szaleńców.

Eugenia Kobylńska - Masiejewska wcieliłaby się w małą Nelly Rawlison z powieści „W pustyni i puszcy” i wnosilaby swe iliczne koloru morskiej wody oczy.

Dyr. Łysakowski wcieliłby się wraz z całym personelem i dyrektorem Burchardtem w cały rój moli bibliotecznych.

Wanda Dobaczewska wcieliłaby się w Żołędzia, a pułk. Eugeniusz Dobaczewski w jego dzielnych chłopców.

Red. Batorowicz wcieliłby się oczywiście w Stefana Batoro i byłby wielkim człowiekiem.

Wreszcie zany ludź wileński wcieliłby się w śpiące królowy i czekałby na swego królewicza.

leczuństwo i nie zmienia faktu, iż Rosja dzisiejsza, Rosja komunizmu i terrorku, jest zupełnie inna od tej o jakiej marzył ongiś Kramarz. Mieszkańskiemu społeczeństwu czeskiemu marzącemu przed wielką wojną o przyszłej demokratycznej republice nie przeszkadzał fakt, iż Rosja carska zwalczała w sobie bardzo silnie wszystkie przejawy demokracji.

A druga przyczyna? Jest nią poczucie własnej słabości Czechosłowacji. Ten brak wiary we własne siły każe Czechom szukać ucieczki w iluzorycznej pomocy ZSRR.

To jednak przyczyniło Czechom wiele przykrości. Reakcja opinii europejskiej — przynajmniej znacznej jej części — była bardzo nieprzychylna dla Czechosłowacji — państwa znajdującego się w niewygodnym punkcie i posiadającym poważne trudności wewnętrzne, które nie bacząc na to wszystko chciało się wysługiwać Moskwie.

To też na jakiś czas ucichły w Czechosłowacji oficjalne entuzjazmy pro sowieckie. Sympatie pro sowieckie jednak nie znikły!

Czechosłowacja jest zalana sowiecką literaturą pisaną w duchu stalinowskim. Prasa sowiecka cieszy się wielką popularnością, podobnie jak i audycje radiostacji sowieckich a zwłaszcza te, które są nadawane w języku czeskim. Występy zaś artystów, czy odczyty prelegentów sowieckich są wyzyskiwane dla wyładowywania nastrojów entuzjazmu wobec Sowietów.

Oczywiście jak i w niektórych innych państwach

pod najsilniejszym ostrzałem znajduje się młodzież studiująca na wyższych uczelniach. Tutaj sprytnie działająca propaganda sowiecka przeclawiała bezbroście trudne warunki bytowania Intelgencji w Czechach „idealnym” warunkom życia w ZSRR.

Te filozofieckie akcenty znów się zaostają. Jak donoszą depesze:

„Rude Pravo” opublikowało artykuł, omawiający wyniki podróży Delbosa. Krytykuje ono stanowisko ministra Francji, zarzucając mu tendencje do odprężenia czesko - niemieckiego. „Rude Pravo” zaznacza, iż zasadniczą tezą czeskiej polityki zagranicznej jest szczerza współpraca z Sowietami, która nie może być zarzucona przez żadne motywy uboczne.

Oto jak wyłazi szydło z czeskiego worka.

W komunistycznej „Rote Fahne” ukazał się artykuł posła Szwerma, omawiający taktykę partii komunistycznej w Czechosłowacji. Autor przyznaje, iż komunisty czescy nie są jeszcze przygotowani do objęcia władzy, stwierdza jednak, iż proklamowane przez komunistów hasło frontu ludowego uczyniło w ciągu ostatnich kilku lat wielkie postępy w Czechosłowacji. Po zrealizowaniu frontu

ludowego posel Szwerma zapowiada energiczne niszczenie „reakcji czeskiej i niemieckiej” w państwie czechosłowackim, tak, jak to Sowiety uczynili z czynnikami reakcyjnymi u siebie.

A tak oto wyłazi szydło z worka moskiewskiego. „Izolowani ze wszystkich niemal stron, zagubieni w kręgu trudności wewnętrznych Czesi się pchają sami w otwarte ramiona komunistycznej Moskwy”.

* * *

Nic dziwnego, że Sowiety tak żywo działają na terenie Czechosłowacji, gdyż pozycja ich na Zachodzie jest coraz bardziej zachwiana. A na Wschodzie zachodzą również fakty, które muszą budzić w Moskwie coraz żywsze zaniepokojenie. Nowym niebezpieczeństwem dla Moskwy jest ogłoszenie niepodległości Mongolii Wewnętrznej. Nowy władca odrodzonego państwa mongolskiego książę Teh Wong nie kryje się, że pragnie przyłączyć do swego państwa również Mongolię Zewnętrzną, będącą dziś pod protektoratem Sowietów. Nie jest zaś dla nikogo tajemnicą, że za młodym państwem mongolskim stoi Japonia. O coż Japonii tu chodzi? Tłumaczy to

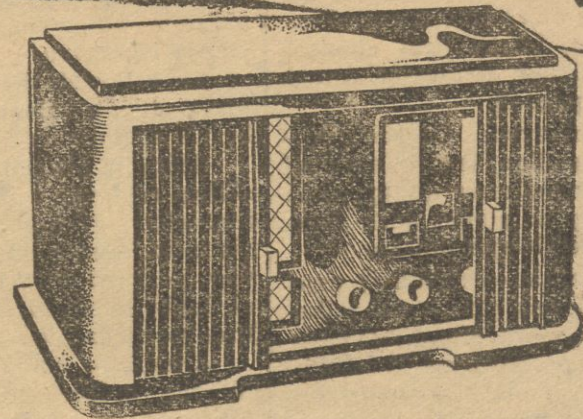
„Kurjer Warszawski” w taki sposób:

Jak wiadomo, głównym dążeniem Japonii w Azji Wschodniej jest oderwanie Chin od bezpośredniej styczności ze Związkiem sowieckim, oraz usunięcie tą drogą łączności politycznej pomiędzy Nankinem a Moskwą. Japonia, która napotyka się na kontynencie na sprzeciw sowiecki, na propagandę antyjapońską Kominternu, która znajduje się wreszcie pod stałą groźbą Imperializmu Moskwy nad Oceanem Spokojnym i obawia się dojecha do przylizerza wojskowego Chin i Sowietów, zwłaszcza, gdyby komunizm opanował państwo Środka, dołoży bez wątpienia wszelkich starań, aby nowe państwo mongolskie stało się prawdziwą barierą, państwem buforowym pomiędzy Chinami Północnymi a Związkiem sowieckim. To znaczy, że pod względem politycznym Mongolia będzie drugą Mandżurią, dalszym przedłużeniem kordonu.

Pod względem zaś wojskowym Mongolia, o ile obie jej części zostaną połączone, będzie powołana do odegrania nawet większej roli, aniżeli Mandżukuo, gdyż przez Mongolię prowadzi szlak, kierujący się bezpośrednio na tyły sowieckiego Dalekiego Wschodu. Wskazywało na to rejonu Jeziora Bajkalskiego. Należy dodać, że rejon ten jest znów zamieszkały przez Mongołów - Buriatów. Przeciwnie w tym miejscu kolei transsyberyjskiej w razie wojny izoluje ostatecznie nie wachodnią połowę Azji sowieckiej i wyda ją na łaskę połączonych sił japońsko-mandżursko-mongolskich.

To co rozgrywa się na Dalekim

raty po zł. 18⁴⁰

PRECYZYJNY LUKSUSOWY ODBIORNIK O ŚWIATOWYM ZASIĘGU. 4 LAMPY (3 PENTODY) ZAKRESY FAL. REGULACJA BARWY TONU. REGULACJA SELEKTYWNOŚCI. REGULACJA SIŁY ODBIORU. GŁOŚNIK DYNAMICZNY O PIĘKNYM TONIE. AKUSTYCZNA ZAMYKANIA SKRZYŃKA (Z ŻALUZJAMI LUB DRZWIČKAMI).

CENA GOT. ZŁ. 260.—

ECHO

Potomek Konfucjusza uprowadzony do Hankou

Agencja Domei donosi z Tsinan: iż książę Kung Teh Czang, potomek w prostej linii Konfucjusza, został na rozkaz Czang Kai Szeka porwany i uprowadzony przez wojska chińskie do Hankou przed zajęciem przez Japończyków Czu Fu, miejsca urodzenia Konfucjusza.

Książę Kung, jako głowa rodu Kungów,

cieszy się wielką popularnością nie tylko wśród miejscowej ludności chińskiej, ale i w całym Chinach. Książę Kung mieszkał w pobliżu świątyni i grobu Konfucjusza. Miejscowa ludność chińska z rozpaczą żegnała uprowadzonego przez żołnierzy księcia wraz z małżonką.

Wschodzie musi budzić naszą najbaczniejszą uwagę. Nie ulega bowiem wątpliwości

że z powstaniem nowego państwa mongolskiego otwiera się okres rywalizacji japońsko sowieckiej nie tylko na terytorium obu Mongolii, lecz również i w rejonach ościennych — Turkiestanie sowieckim, w republice Buriatów i w ogóle w samym sercu Azji sowieckiej, zamieszkałej przez ważne przez ludność pochodzenia mongolsko - tatarskiego.

Tym czasem Sowiety przechodzą do kontrataku. „Nasz Przegląd” pisze o pomocy, jaką Sowiety postanowiły udzielić Chinom. Jak wiemy buduje się obecnie olbrzymią drogę długości 5 tysięcy kilometrów przez bezwodne pustynie, mającą łączyć Chiny z Turkiestanem. Czy jednak będzie to pomoc wydatna należy wątpić. Tymczasem jak widać Sowiety

przechodzą do kontrofensywy i mają zamiar wykorzystać połączenie z Chinami przez Mongolię Zewnętrzną.

Znacznie poważniej przedstawia się pomoc, którą bolszewicy mogą nieść Chinom za pośrednictwem Mongolii Zewnętrznej. Jeżeli prawdą jest, że armia mongolska już wyruszyła do prowincji Szansi i doszła do Lanczou w prowincji Kansu, to wojna na Dalekim Wschodzie wstępuje w nową fazę. Trudno przewidzieć, jakie będą skutki międzynarodowe tego faktu, ale w każdym razie pod względem wojskowym rozpoczęcie kroków wojennych przez armię państwa, które jest lennikiem ZSRR, należy uważać za doniosłe zdarzenie.

Jednym słowem wypadki na Dalekim Wschodzie przechodzą w nową fazę. Będzie to dalszy akt dramatu, którego tematem jest panowanie w Azji. Ost.

ZNAWCA ZAWSZE WYBIERZE PATENTOWANE GILZY
DWUWATKI lub PREPAROWATKI
 Fabryka gilz „SOKÓŁ” W. Kwaśniewski i F. Pacholczyk w Warszawie

Kronika tygodniowa

O zasadniczą rewizję naszej metody emigracyjnej

Niepostrzeżenie minął wypadek o wielkim znaczeniu dla jednego z naszych najważniejszych terytoriów emigracyjnych. Nowy kurs brazylijski zaprowadził nacjonalizację szkolnictwa obcojęzycznego w stanie Parana. Odtąd nauczycielami w szkołach polskich mogą być tylko obywatele brazylijscy. W szkolnictwie obowiązuje język portugalski. Język ojczysty będzie traktowany, jako wykład języka obcego.

Zarządzenia te mogą bardzo szybko rozplenić się w innych krajach południowo - amerykańskich i stać się b. groźne dla naszego narybku emigracyjnego. Siła asymilacyjna społeczeństw południowo - amerykańskich jest i bez tych zarządzeń b. wielka. A coż dopiero kiedy znikną ostatnie rezerwy polskości?!

Emigrant urodzony w Polsce mógł by potraktować te zarządzenia jako ucisk. Dziecko urodzone na obczyż-

nie potraktuje te zarządzenia jako rzecz obojętną. Nie związane z dawką ojezyzną wzięłami nostalgii, wyrażającą wśród cudzołobecnej natury i powabów atrakcyjnej i katolickiej kultury łacińskiej, nie będzie miało zbyt dużo siły na odporcie tych ataków. Tym bardziej, że po zarządzeniach szkolnych mogą przyjść zarządzenia nacjonalizujące prasę, organizacje młodzieżowe i t. d.

Nie jestem zwolennikiem przyjmowania tych zarządzeń bez walki. Nie wątpię nam przyjazne władze centralne w Rio de Janeiro, powinny zrozumić wyjątkowo tragiczną dolę narodu polskiego, wciśniętego pomiędzy dwa olbrzymie bloki. Narodu, dla którego każdy dziesiątek ludzi jest ważny. Powinny, ale czy zechcą? Akcja urzędowa i społeczna w Polsce może coś niecoś dopomóc. Ale, czy na długo? Wątpię. Wprost przeciwnie, mogą

nas za chwilę dolecieć głosy alarmowe z wielu innych terenów emigracyjnych i mniejszościowych. Sałatki narodowościowe stają się narodami nie tylko w Brazylii.

W związku z ogólnie - światowym prądem nacjonalizacji, powinniśmy poddać zasadniczej rewizji i naszą politykę emigracyjną, oraz opiekę nad emigrantami i mniejszościami. Emigracja w Polsce za rok 1937 osiągnie prawdopodobnie cyfrę 100 tysięcy. Nie jednak nie wiemy jaki w tym jest procent Polaków. Nasi statystycy są nieraz przedziwnie dyskretni. Tymczasem o ile przedtem mogliśmy tolerować wyjazd Polaków, w nadziei, że ich uratujemy przy pomocy szkół i organizacji polskich, o tyle dziś powinniśmy wszelkimi siłami powstrzymać wyjazd rodzin polskich, zwłaszcza młodzieży i dzieci.

Wprost przeciwnie, musimy być raczej przygotowani na to, że znaczny procent młodzieży polskiej z Czechosłowacji, Rumunii, Litwy i Niemiec itd. da się uratować jedynie przez powrót na łono Macierzy.

Nie można od ludzi wymagać bohaterstwa zbyt długich. Ruchy emigracyjne mają swoje przypływy i odpływy. Wiek XIX znał odpływ polskie z terenów byłej Rzplitej.

Wiek XX jest terenem przypływów polskich i odpływów obcych z tego terytorium.

Emigracja z Polski, nawet do Belgii i Francji, nie może i nie powinna być procesem dzikim, ale regulowanym i planowym. Musi powstać państwowy fundusz emigracyjny (mamy 5 milionów złotych nadwyżki w grudniu), ułatwiający nabywanie kart okrętowych i prawie wszędzie, obowiązujących już kwot pokazowych. Muszą być poczynione wydatne ułatwienia dla tych, których wyjazd leży w interesie Państwa.

Wbrew rozpowszechnionemu przez sądowni, wyjazd na emigrację nie oznacza bynajmniej wyjazdu z paszportem emigracyjnym. Wszyscy moi znajomi z Francji, Argentyny, państw bałkańskich itd. posiadali jedynie wizy turystyczne. Wczorajszy I. K. C. wydrukował b. ciekawą korespondencję z Persji. Okazuje się, że pracuje tam cała Liga Narodów... z wyjątkiem obywateli polskich. Świat nie jest wcale zamknięty, tylko emigracja z Polski, jest prostrze że zorga nizowana.

A powinna być zorganizowana do brze. Zwłaszcza dla naszych Ziemi Wschodnich jest kwestią życia i śmierci odpływ żywiołów nieofajnych, a

Naród z otwartymi oczami

Był to dzień galowy, ale niemniej żdźzisty. Zamknięcie wystawy zbliżało się krokami olbrzymia. Chcąc zobaczyć wszystko, trzeba było chodzić całymi dniami, nie zwracając uwagi na najgorszą pogodę.

Mżyło uporczywie. Co krok wyrastał nowy pawilon, jeszcze nie obejrzany, może zwiedzenia godny, choć nie zaznaczony na planie, gdzie figurowały jedynie główne stoiska.

Z przemęczenia — obiektyw wrażliwości zamykał się już niemal całkowicie i rzeczy woże nawet ciekawe wydawały się pozbawione jakiegokolwiek uroku. Natomiast — widzialna rzeczywistość nabierała chwilami cech halucynacji.

W pawilonie turystyki, olbrzymim, we wszystkich kierunkach pozostawianym wielkimi fotosami — zobaczyłam lalkę. Była ubrana w narodowy strój normandzki. Czytała książkę. Głowa jej poruszała się przytem w prawo i w lewo, z ową idealną symetrią, właściwą rzeczom zmechanizowanym. Wykonana kapitalnie, choć uboga w ruchy, skoro mogła czynić tylko dwa półroty szyja — miała cały komizm francuskiego realizmu: krótkowzroczna — wodziła po książce nosem ostrym, zatemperowanym jak ołówek, na którym sterczały okulary. Puls na jej szyi bił regularnie. To pulsowanie szyi, rzecz prosta gumowej, a tak świetnie imitującej ciało, było w swojej naturalności zupełnie nieprzeparte. Nachyliłam się i już zamierzałam owego pulsu dotknąć, gdy nagle lalka opuściła książkę na kolana, spojrzła na mnie spod okularów i bardzo grzecznie zapytała czy życzę sobie czegośkolwiek. Po chwili siedziałyśmy razem na wąskiej ławeczce i zanosiłyśmy się ze śmiechu...

W pawilonie drzewa, całkowicie drewnianym, nie mogłam odnaleźć atmosfery drewnianych wyrobów. Zbyt wielki, napuszenie majestatyczny — pawilon ów sam sobą dostatecznie przyciemniał to, co miał przedstawiać.

Pawilon pracy, mimo, że ozdobiony dwoma rzędami kolosalnie powiększonych, głów znakomitych leaderów i strzeżony przez chłopca w krwistoczerwonym kombinezonie — robił wrażenie wielkiej sali „pour nocet et banquet” jakich pełno we francuskiej prowincji.

Stoisko metalu, całkowicie metalowe i pełne metalowych wyrobów, oraz metalowych posągów — lekko przerażało nadmiarem grynspanowa tych ozdobi, nie wiedzieć czemu — klasyfikowało się bardziej do stoisk reklamowych, niż do pawilonów, reprezentujących jakiś dział sztuki, czy techniki, choć tu i sztuka i technika były połączone.

Pawilon radia, czysto reklamowy, miał wygląd niepomiarne poważniejszy. Jego niezliczone skrzynki, o żywione światłem i zamykające w sobie głosy świata — kryły dziwne dostojęstwo.

W seledynowym blasku, bijącym z ukrytych reflektorów, było coś z

Popierajcie pierwszą w Kraju Spółdzielni Przewodniczącą w powiecie wileńsko-trockim

pozostawanie na miejscu żywiołu lojalnego.

Drugim niemniej ważnym zagadnieniem jest rewizja zasadnicza naszej opieki nad emigracją i mniejszościami. Z wyjątkiem szumnych Kongresów i Zjazdów, sprawozdań na pięknym welinie, powinniśmy zejść w do brzo znane, dawne katakumby. Rok 1937 zmusza nas wyraźnie do powrotu do metod z r. 1913.

Opieka nawet nad emigracją, a coźdopiero mówić o mniejszościach, nie powinna być nigdy reklamowana zbyt głośno. Jest to pierwsza zasada uowych metod pracy.

Pozostaje jeszcze na zakończenie kroniki dzisiejszej sprawa może najwazniejsza, która jest jednocześnie najtrudniejsza. Nie ma skutecznej opieki nad emigracją bez eskadry wojennej. Polska, która posiada swoich obywateli we wszystkich częściach świata i we wszystkich niemal krajach nie może nie posiadać policji morską. Lada dzień mogą nas zaskoczyć wypadki, wobec których będzie my bezradni. Eskadra wojenna w pierwszym rzędzie leży w interesie naszych robotników i włościan, z których prawie każdy posiada kogoś na obczyźnie.

Kazimierz Leczycki.

molot w przestworzach i okręt na oceanie, czują się złączone z ziemią aparatem radiowym, niczym jakąś magiczną pępowiną.

Ale człowiek w libierii przechodził przez salę i z odbiorników zrywał się krzyk, zagłuszony rytmem tańca.

Którą by nie zapać stację — wrzaskliwa reklama, nonsensowna paplania albo — demagogiczne hasła. Słowo ludzkie, utopione w chaosie hałasów, pozbawione wagi i istotnej treści. Jakby ludzie nie, ale to nie nie mi li do powiedzenia.

A może to, co najbliższe granicy z prawdą, można mówić tylko pokątnie i szeptem. Głośno zaś wolno jedynie czekać czezością i dlatego, oczywiście, lepiej zagłuszać się najdłuższą nawet kakafonią dźwięków. Pustkę pokrywa się hałasem.

W pawilonie biżuterii zatrzymałam się chwilę, olśniona pięknem wielkiej planzji z indochińskiej laki, na której uwypuklały się łagodnie połyskliwym barielfiem, chłopki wszystkich francuskich prowincji, ubrane w bogate stroje regionalne.

Wyjęłam kartkę, żeby zanotować parę szczegółów, ale woźny energicznie się temu przeciwstawił. Skoro mi się obraz podoba, mogę zaraz na miejscu, właśnie u niego, nabyć reprodukcję za jedne 45 franków.

Mrugnęłam porozumiewawczo. Woźny uśmiechnął się i przypiętował naszą mimiczną rozmowę jedną z prawd pan de la Palice, które nieczym nie dadzą się obalić: „La vie est dure, les femmes sont chères et les enfants faciles à faire”. — Żalowałam po prostu, że nie miałam przy sobie 45 franków.

Chwilowe utrudnienie w przestudiowaniu francuskich strojów regionalnych, skompensował pawilon mody i elegancji.

W dziale ozdób oczy pławiły się w orgii barw i blasków tak wystawowo świetnych, że trudno było sobie nawet wyobrazić, iż są to rzeczy przeznaczone do użytku, które można na siebie w ogóle ponakładać nie tylko w czasie maskarady.

W salach, przeznaczonych modzie — manekiny wykonano z gliny i tło na których stały było również z gliny ulepione. Owe gliniane panoptikum, absolutnie koszarne, przypominające żywo, że człowiek z prochu powstał i w proch się obróci, niesamowicie kontrastowało z barwnością legorocznych, balowych toalet.

Przeglądałam się tym, zdecydowana nie brzydkim, nadmiernie kolorowym sukniom i myślałam, że wystawa mo że właśnie na modzie wycisnęła najgłębsze piętno. Sztuka ludowa czterdziestu paru krajów wywarła swój wpływ. Ale — światowy regionalizm zabłąkany u jakiego Lanvin'a jednak niewiele mu przysporzył, a sam się zdegenerował, zamiast się zsyntetyzować. Sztuki ludowej trawestować nie podobna. Jest ona na to czymś zbyt skończenie doskonałym i nieoderwalnym od własnego ła.

Wychodząc z pawilonu, zorientowałam się, że opuściłam całe jedno piętro. Nie chciało mi się wracać. Razem ze mną wychodził ksiądz. „Co tam mają na górze” — zagadnęłam go. „Gorsety — poinformował natychmiast — ale — dodał nie umiałbym pani ich szczegółowo opisać. Gorseta mi interesuje się w bardzo umiarkowany sposób. Może to dowodzi ciasno ty horyzontu, ale trudno, nie się na to już nie da zrobić” — uśmiechnął się swobodnie, miło, wesoło.

Odruchowo poszłam w obranym przez niego kierunku. Szedł do pawilonu pożywienia. Jest to olbrzymi gmach, złożony z dwóch skrzydeł, przedzielony jezdnią. W jednej z owek części całymi dniami stał ogonek do darmowej „ruletki”. Naciśnięcie elektrycznego kontaktu powodowało wirowanie płyty gramofonowej i płyty w paru kolorach. Zależnie od barwy, na której kolorowa płyta zatrzymała się — dawano paczkę Chipsów rozmaitych rozmiarów, do

której w razie wielkiej wygranej dołączano litr oliwy i książkę kucharską. Chipsy są to kartofle, krojone w plasterki przezroczystej cienkości i smażone na oliwie, której przedstawi cielstwo zorganizowało ową ruletkę dla reklamy.

W obu skrzydłach tego pawilonu panował stale ruch wręcz niewiarygodny i nawet w dnie galowe, podwójnie płatne, gdy po całej wystawie błąkało się zaledwie kilkadziesiąt osób — w pawilonie pożywienia trudno się było przecisnąć.

Nie mierzi to pana? — spytałam księdza.

— Uchowaj Boże, nigdy nie mierzi mnie naturalne objawy. Najpierw trzeba ludzi nakarmić, a dopiero potem prawić im kazania. Zresztą Chipsy są doskonałe, a dalej sprzedają sok i owoców po franku szklanka, da leko lepsze i zdrowsze od szampana, co jest w moich ustach wielką pochwałą, bo bardzo lubię szampa. Poza tym, te wszystkie wielkie maszyny w ruchu — wskazał dłonią wirujące kołose — robią na mnie wrażenie imponujące. Wolę przyglądać się fabrykacji czekolady, niż fabrykacji trujących gazów. Niech sobie jedzą i lasują, ale niechże się wreszcie mordować przestaną... Co tam — wrócił do poprzedniego, beztroskiego tonu — zanudzam panią. Napijmy się lepiej soku. Co pani woli: pomarańcz, grejpfrut, ananas, winogrono, jabłko?...

Ażby nie psuć sobie miłego wrażenia tej rozmowy — wszedłam do pawilonu jachtów pod żaglem. Kolorowy od fresków, przedstawiających ludzi, spalonych słońcem, roześmianym drzewem, z którego zbijają lodzie i różnobarwnymi flagami, mówił o wycieczkach wzdłuż dzikich brzegów rzecznych, aż do morza.

Kolosalne stoisko transportu wodą zachęcało do dalszych, bo transoceanicznych podróży i długo pozostawało w oczach wielkie łuki swojej morskiej latarni.

Niezawodnie biały pawilon higieny sam w sobie był wspaniałą reklamą czystości, celowości, zdrowia. Wewnątrz zbudowany ślimakiem — pozwalał okrążyć wszystkie swoje wystawy, nie męcząc się wchodzeniem

na schody. Szyby, matowe od góry, przezroczyste od dołu, tym bardzo prostym sposobem odgradzały stoisko od widoku wystawy i koncentrowały całą uwagę na wodach Sekwany, czym mocno podkreślały istnienie wody w ogóle...

— Wierzyć się nie chce, ile niechlujstwa dotąd ukrywa się po domach — zaagitował mnie woźny, widząc, że coś notuję. — Właściwie — uśmiechnął się — należałoby wrócić do higieny pogan. Ile u nich było łaźni i jak wspaniale urządzone — niech pani uprzytomni sobie bodaj tylko wykopaliska pompejańskie.

— Widział pan to? — zapytałam.

— Tak — odpowiedział — naturalnie, ale — niestety nie w naturze. Oglądałem reprodukcje, czytałem. Lubię chodzić do biblioteki. To moja namiętność — dodał sejszonym głosem, jakby się zwierzał z jakiegoś nałogu.

Ukryty wewnątrz makiety, przedstawiającej marynarza i lekarza na statku wchodzącym do portu — patefon rozbrzmiał nagle dwugłosem: marynarz dziękował doktorowi za darmową opiekę i pytał, gdzie może dalej korzystać z bezpłatnych zabiegów skoro opuści okręt. Lekarz wymienił szereg poradni dla wenerycznie chorych. Rozmowa toczyła się najswobodniejszym tonem, jakby szło o jakiś bronchit.

Woźny zauważył:

— Przecie to rozumie się samo przez się, że choroba jest nieszczęściem, a nie pohańbieniem. Pomyśleć że takie proste rzeczy trzeba sugerować ludziom rozumnym i dorosłym. Zarażać wszystkich naokoło, to się nie wstydzą, ale wstydzą się pójść do doktora. Albo — wskazał inną makiety — narzeczeni krepują się prewencyjnej wizyty lekarskiej, a po ślubie płodzą dzieci zdegenerowane, chore.

— Ma pan jakie wykształcenie? — zapytałam go.

— Żadnego — wzruszył ramionami — ale to niczego nie dowodzi. Naturalnie, że szkoła wiele daje, ale oczu palcami i tam nie otworzą.

Maria Milkiewiczowa.

JUŻ NA KILKA DNI NAPRZÓD
SPRZEDAJE PO CENACH NOMINALNYCH
ORBIS BILETY KOLEJOWE
krajowe i zagraniczne wszelkich rodzajów

Sensacje niemieckie o zbrojeniach sowieckich

W grudniowym numerze oficjalnego organu niemieckiego ministerium wojny „Wehrmacht” ukazał się artykuł o armii sowieckiej.

Zdaniem fachowców niemieckich, którzy stanowią skład redakcyjny tego pisma, armia sowiecka jest olbrzymią potęgą. Na stopie pokojowej armia sowiecka liczy dwa miliony żołnierzy, na stopie wojennej 10 milionów. Jednakże, zdaniem fachowców niemieckiego, który pisał ten artykuł, nie stan liczebny stanowi ostatecznie o wartości armii, lecz przede wszystkim jej organizacja, ta zaś zasługuje na najwyższy podziw.

Siła kadra zawodowa wynosi półtora miliona ludzi. Cały szereg organizacji o typie półwojskowym ma w ewidencji ok. 15 milionów członków, którzy w razie wojny mogą być powołani do szeregów. Zdaniem berlińskiego sprawozdawcy, te olbrzymie tłumy ludzi są doskonale wyszkolone i świetnie zdyscyplinowane.

Sowiecka doktryna wojskowa przewidyuje przede wszystkim natarcie, które zaj

muje w niej pierwsze miejsce. Do tego działania przystosowane jest techniczne zaopatrzenie wojska sowieckiego. Żadne inne wojsko na świecie — pisze „Wehrmacht” — nie posiada tylu czołgów. Prawie wszystkie dywizje na zachodzie są zmotoryzowane i posiadają w wysokim stopniu umiejętność szybkiego i wysokiego uderzenia. Tę najwyższą wartość nowoczesnego wojska Sowiety podnoszą ciągłymi ćwiczeniami połowymi i manewrami.

Obok dywizyj zmotoryzowanych działają liczna i doskonale wyćwiczona kawaleria.

Imponujące również przedstawia się lotnictwo sowieckie. Rosja posiada w tej chwili 8.000 samolotów. W roku 1936 wybudowano 6.000 nowych aparatów, które częściowo posłużyły do wymiany aparatów zużytych i przestarzałych, częściowo zaś wzmocniły sowiecką flotę powietrzną. Jeżeli Rosja będzie w tym samym tempie

Czy Ameryka wystąpi w obronie Żydów rumuńskich?

Żydzi są narodem imponującym. W Rumunii zapowiada się — jak to określił „Nowy Dziennik” — „trudna dla Żydów sytuacja”, a już w Ameryce, jak o tym donosi Żydowska Agencja Telegraficzna członek kongresu amerykańskiego Williams Słowich zgłosił dziś w Kongresie ostrą rezolucję, w której nawołuje prezydenta Roosevelta do podjęcia zdecydowanych kroków przeciwko prześladowaniu mniejszości w Rumunii. Rezolucja utrzymuje, że w tonie stanowczym i domaga się zerwania stosunków dyplomatycznych z Rumunią, jeśli walka eksterminacyjna przeciwko mniejszościom będzie kontynuowana.

W związku z tą interpelacją poseł amerykański w Bukareszcie na skutek instrukcji otrzymanych z Waszyngtonu zgłosił się dziś do premiera Goga i zakomunikował mu, że rząd amerykański z wielką uwagą śledzi rozwój wypadków w Rumunii odnośnie do mniejszości.

Jak się ŻAT dowiaduje, premier Goga w czasie rozmowy z posem amerykańskim Gurterem wyłuszczył swe stanowisko, według którego ludność żydowska winna być podzielona na 2 kategorie: Żydzi — obywatele rumuńscy oraz Żydzi — obcokrajowcy. Żydzi, którzy po wojnie uzyskali obywatelstwo rumuńskie, będą musieli udowodnić, iż stało się to zgodnie z ustawą z zachowaniem odpowiednich przepisów. Żydzi, nie posiadający obywatelstwa rumuńskiego będą deportowani z kraju.

Gdy poseł amerykański Gurter zapytał, dokąd wysieł tych ludzi, których liczba sięgać może dziesiątków tysięcy, premier Goga odpowiedział lakonicznie, iż nie zamierza o to się troszczyć.

Fakty powyższe podajemy na odpowiedzialność Żydowskiej Agencji Telegraficznej. PAT bowiem donosi, że sekretarz stanu Cordell Hull, odpowiadając na zapytanie na konferencji prasowej, oświadczył, iż polityka nielinterwencji, jaką uprawiają Stany Zjednoczone nie pozwala im na zajęcie stanowiska w sprawie traktowania mniejszości w Rumunii.

Jednocześnie z tymi faktami dowiadujemy się o ograniczeniu praw naszych emigrantów w Brazylii. W tej sprawie nikt nie interweniował na kongresie U. S. A.

Gdy mówimy o emigracji Żydów z Polski, jesteśmy antyhumanistami. Ale gdy wysyłamy naszego chłopca na obczyznę, gdzie się nie będzie mógł nawet uczyć po polsku, ulegamy twardej konieczności radzenia sobie z przeludnieniem Polski.

Można i fak rozumować. OST.

Państw. zdrojowisko „Kemer” na Łotwie

Sezon przez cały rok

W zimie kuracja i życie wyjątkowo tanie

Działanie lecznicze w wypadkach: reumatyzmu, podagry, newralgii (ischias) chorób kobiecych, stawów, wadach serca, żółdka, jeżeli jak również w wypadkach kataru górnych dróg oddechowych, ogólnego wyczerpania, chorób nerwowych i bezdiagnostycznych. Kuracja dietetyczna. Inhalacje. Nowoczesne urządzenia i aparaty lecznicze.

Biblioteka, czytelnia, koncerty, sporty zimowe. Wspaniały park. Idealne miejsce wypoczynkowe. Najrozmaitsze kąpiele i inne środki kuracyjne, w jakie jest obficie wyposażony luksusowy hotel państwowy, przyjemniejszą w wysokim stopniu zimowy pobyt w tej miejscowości.

Całkowita 4-tygodniowa kuracja kosztuje 40 — 65 zł. i to samo plus pokój z utrzymaniem — 260 zł. miesięcznie, w pensjonatach prywatnych od 110 zł. miesięcznie wwyż. Żądać informacji i prospektów pod adresem:

KEMER — sēravotu Iestade

Okradła przyszłych teściów aby mężowi wnieść posag

W Warszawie wydarzył się niezwykle wypadek kradzieży. Narzeczoną okradła rodziców swego przyszłego męża, aby móc kupić sobie potrzebną wyprawę.

Niedawo ożenił się inż. Jerzy Paszkowski, mieszkający z rodzicami przy ul. Boryszewskiej 14. Przed ślubem z mieszkania Paszkowskich w niewytłumaczony sposób ginęły cenne przedmioty. Na krótko przed terminem ślubu zginęła biżuteria wartości 5000 zł., oraz futro matki inż. Paszkowskiego.

O dokonanie kradzieży posądzono służącą. Jednak dochodzenie nie potwierdziło tego zarzutu. Służąca pracowała u Paszkowskich od szeregu lat i cieszyła się opinią uczciwej pracownicy.

Sledztwo przeciwko służącej umorzono,

mimo to została ona wydalona z pracy.

Inż. Paszkowski ożenił się i zamieszkał z żoną oddzielnie.

Wczoraj matka Paszkowskiego odwiedziła synową. Pomagając w porządkowaniu mieszkania, znalazła w szafie pod białą kurtką lombardowy na własne futro, zastawione przez synową.

Lekkoomyślna synowa zeznała, że do kradzieży skłonił ją brak odpowiedniego posagu. Podczas wizyt składanych narzeczonej i jej rodzicom, kradła różne cenne przedmioty. Biżuterię i kosztowności sprzedawała, a futro zastawiła w lombardzie. Za uzyskane pieniądze sprawiła sobie wyprawę.

Policja prowadzi dochodzenie w tej sensacyjnej sprawie.

Antykomuniści i komuniści we Francji

Dalsze zeznania inż. Deloncle w sprawie komunistycznego zamachu

Eugeniuszowi Deloncle przy badaniu zostało odczytane zeznanie Lebecqca, Merciera i gen. Duffieux.

Następnie sędzia śledczy wskazał oskarżonemu nazwisko niejakiego Proudhon, w mieszkaniu którego Deloncle spotkał się z niewymienianym dotąd z nazwiska ołcicrem — członkiem domu wojskowego przyzydenia republiki. Oficerem tym był płk. de Bellefond.

Deloncle oświadczył, iż wszystkie te zeznania są ściśle i odpowiedzialnie rzetelności, w związku z czym zeznał: z osk. Bellefond omawiałem sprawę bezpieczeństwa pałacu Elizejskiego. W związku z zeznaniami świadka, badanego w policji, który oświadczył, że kagulardzi i Deloncle sprawdził do Francji wielką ilość brońi zagranicą, Deloncle oświadczył, iż

nic mu w tej sprawie nie jest wiadomym.

Następnie oskarżony złożył siedmiemu broszurę niejakiego Neumberga p. „Powstanie zbrojne”, wydaną przez partię komunistyczną. Wręczając tę broszurę, Deloncle zaznaczył, że daje ona kompletny schemat organizacyjny powstania, który w r. 1937 dostał się do rąk tysięcy obywateli zwolenników „Ucad” — Union Comite Autodefense — niezależnych grup antykomunistycznych itd.

Wiedziałem dobrze — mówił Deloncle — i głośno to potwierdzam, że Isinie ją Francuzi, zdecydowani walczyć z komunizmem Innymi środkami, aniżeli własnymi tylko pięściami. Ci dobrzy francuzi, pragnąłbym, aby wiedzieli o moim podziwle dla nich. W życiu narodów przychodzą momenty, w których koniecznym jest popelnienie tego, co prawo nazywa:

„delit necessaire”. Jeżeli rząd zaniedbuje — jak to miało miejsce w r. 1936 — swe podstawowe obowiązki utrzymania porządku i poszanowania ustaw, prawo naturalne upoważnia każdego do obrony, a szczególnie do obrony swego domu i swej rodziny.

To też na całym terytorium Francji sponficznie poczęły się tworzyć grupy Francuzów, zdecydowanych do obrony zbrojne przed każdym usiłowaniem rewolucji komunistycznej. Grupy te pozyskiwały broń i znalazły ją, a nie do mnie należy mówić o tym, jakim zdobyły ją sposobem. Grupy, o których mówię, wielokrotnie nawiązywały stosunki z „Ucad” i oświadczały gotowość, że w razie potrzeby walczyć będą u naszego boku w obronie podstawowych swobód, przewidzianych w konstytucji. Stwierdzam, że nie odrucili

Polsko-litewska konferencja graniczna

W dniu 5 bm. po stronie polskiej w m. Dmitrówka, pow. wileńsko-trockiego, odbyła się w lokalu zamkniętym, polsko-litewska konferencja graniczna. Przewodniczącym delegacji polskiej był starosta pow.

Tryłek, ze strony litewskiej naczelnik powiatu olickiego Stasiun.

W wyniku tej konferencji drobne sprawy zarłagów granicznych zostały uzgodnione.

tej oferty, przeciwnie, została ona przyjęta całym sercem.

Po złożeniu tych zeznań oskarżony mógł o rozmowach, przeprowadzonych z dyrektorem Surete p. Molfessier, z których wynikało, że nie było żadnych wątpliwości co do wybuchu w listopadzie puczku komunistycznego. Znajduję to potwierdzenie w poufnym okólniku, wystosowanym przez ministra spr. wewn. do prefekta, a sygnalizującym przybycie na terytorium Francji wybitnego agenta Kominternu, któremu powierzone zostało zorganizowanie powstania zbrojnego.

Z kolei sędzia śledczy zapytał Delon-

cle'a, czy mógłby dać bliższe wyjaśnienia co do organizacji „Csar”. Deloncle odpowiedział, iż nazwa „Csar” została wymyślona w r. 1936 przez pewnego członka organizacji „Ucad”, który dążył do utworzenia ruchu rewolucyjnego i zdobycia broni. Osobnik ten dostarczał następnie brońi, ostatek on jednak wykluczony z „Ucad” ze względu na swe wysoce podejrzanie zachowanie. Istniały podejrzenia, iż był to prowokator. Nazwisko jego brzmia Thomas Bourlier.

Zeznania te oskarżony Deloncle bardzo szybko przeczytał, po czym podpisał. Odstawiono go do więzienia.

Tabela loterii

3-ci dzień ciągnięcia 4 klasy 40 Loterii Państw.

I i II ciągnięcie Głównie wygrane

10.000 zł.: 50025 71697 81220
5.000 zł.: 2762 48691 75064
94517 122244 142718 146890
2.000 zł.: 14560 37699 31243
71746 71822 76156 77082 88613
104508 116851 117793 124238
126272 171110 178765 192534
1.000 zł.: 9072 9249 9474 13396
14241 14962 22122 25291 26719
27398 30486 31518 33563 35406
36775 59004 72015 78603 83182
83649 86894 88738 88030 98291
111767 115842 117945 138547
159849 169621 175460 187740

Wygrane po 200 zł.

96 184 92 486 88 870 990 1026 314
504 35 667 729 937 76 99 2162 66 352
412 531 601 716 821 99 91 3345 426
49 60 27 721 971 4036 68 227 83 411
46 99 553 624 69 84 91 799 857 63
6080 331 500 32 610 833 49 6084 197
269 379 443 597 645 878 7083 199 430
67 531 60 8220 321 24 39 55 94 453
73 78 560 752 9087 410 582 678 609
700
10223 92 96 350 78 475 596 621 700
99 11392 419 48 862 12084 120 259
386 405 94 521 74 686 836 13054 287
94 537 702 959 83 14128 88 389 877
961 15190 238 78 307 29 466 512 792
931 16022 111 651 718 877 17077 335
94 417 27 622 25 840 901 18066 168
74 739 841 992 19067 98 144 375 679
814 78
20011 34 126 515 727 64 947 21035
153 6 070 420 83 594 745 57 886 22040
156 254 312 69 498 860 972 23000 275
432 69 516 48 782 928 24144 343 668
692 747 46 911 25019 174 98 346 47
49 475 531 72 605 57 921 26172 263
49 66 459 563 99 752 71 99 649 64
609 27079 261 879 28010 227 331 50
481 668 828 969 99 29109 328 436 624
20 52 67 707 12 40 438 30107 13 26
235 313 51 519 31321 437 554 602 705
82164 345 88 94 401 546 85 713 32
651 918 64 39043 72 76 196 348 62 422
52 603 788 893 34103 83 254 444 84
932 35005 44 437 610 719 54 36083
244 835 52 53 46 37125 62 207 62
600 68 968
38095 107 207 69 834 622 752
89099 18 558 96 945 40042 39 68 76
78 167 90 406 746 844 41239 337
504 613 83 826 910 70 42010 84 102
273 491 658 67 77 86 711 24 876 975
43002 106 14 341 85 468 501 81 664
723 882 990 44122 37 247 83 409 537
626 705 882 45152 226 341 90 464
501 869 982 46164 231 50 450 83 707
929 47160 235 862 498 608 12 86
46 742 856 67 948 48016 73 104 898
431 591 935 49030 158 308 478 581
739 950 50002 38 53 164 877 432
67 616 707 17 24 94 886 44 46 51
67 963 51017 62 145 93 819 90 94
423 572 867 87 916 58152 401 534 88
627 39 877 53027 165 288 907 84 65
477 97 98 567 682 72 736 920 54002
225 352 55140 46 50 825 457 739 76
826 904 56008 75 143 201 83 866
580 687 775 808 87 43 57655 655
728 919 56 58149 61 234 881 896
646 773 822 59082 269 655 626 60
67 903 60162 69 254 454 846 902 39
94 61319 41 435 67 587 683 720 822
61 79 969 68117 97 270 401 511 66
71 605 27 788 44 971 94 69078 85
208 94 850 614 85 831 994 64164 69
75 206 350 602 19 22 88 695 801
66098 277 841 943 66090 458 525

150101 273 340 664 151094 272 5 790

816 985
152108 514 827 80 5 153406 154303 8 460
80 745 56 7 882 913 27 57 63 98 155037 51
144 260 411 600 733 45 156005 40 171 530
91 683 157124 206 49 875 98 628 778 158026
284 413 619 26 786 945 159033 150 90 332
8 53 460 578 637 770 944 75 160003 114 847
611 65 86 715 846 916 161026 77 152 71 342
616 83 737 865 81 973 94 162070 949 96
163002 37 114 9 44 245 314 39 616 82 759
70 92 164007 68 140 59 255 889 704 53 60
165270 305 31 495 654 74 89 919 160662 107
247 318 695 788 817 63 167036 410 27 75
654 817 965 168078 192 466 530 63 63 72
759 74 832 971 169141 79 235 74 170085 183
96 834 459 503 678 866 171173 472 999
172019 308 539 628 744 8 173014 235 73 99
656 714 45 882 174611 81 944 60 175223 479
598 742 869 176098 231 414 526 709 928
177155 240 335 54 411 531 40 1 77 615 859
178087 389 400 9 524 45 57 796 178282 79
455 627 719 180089 118 211 389 447 526 59
677 720 51 964 181029 63 106 58 288 388
406 27 530 644 709 69 907 79 82 182114 59
222 654 183014 16 112 29 309 78 653 727
43 832 60 184152 95 351 463 620 89 783
185113 69 233 538 607 26 53 819 8707 81 918
46 186219 313 707 51 82 889 187201 11 42
592 614 30 764 950 188284 370 409 513 23
608 92 710 189019 113 319 426 52 728 877
965 71 190687 817 146 753 87 191137 50 271
247 403 10 346 182198 322 447 647 57 61
864 193013 81 106 27 60 82 271 308 36 58
75 506 706 194224 99 495

III ciągnięcie Głównie wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. padła na Nr. 155739
75.000 zł.: 145912
50.000 zł.: 136518
15.000 zł.: 82466
10.000 zł.: 81313 106622
5.000 zł.: 43569 109385 119898
189521
2.000 zł.: 8253 16544 24897
46361 88360 118248 129286 142506
156116 167233 184166
1.000 zł.: 5394 7175 10391 10588
10916 19216 37602 39184 41308
43639 47847 48007 58204 63612
68785 78837 83270 98990 98764
99902 113617 114643 119671
128205 129689 130647 131132
133920 146075 149347 152191
155113 158260 159180 164972
165610 168214 183172 188607
188791 190624 194139

Wygrane po 200 zł.

201 776 1143 352 563 783 4785 859
5058 295 374 734 932 6124 598 418
7506 86 897 8025 672 820 9032 99 300
53 424 33 799 856 74 9446 624 70 887
11032 193 793 941 12043 102 69 334
689 784 912 13394 551 813 984 14938
15720 869 16221 336 406 902 17748
55 80 817 940 18376 445 725 69 913
19025 103 434 81 96 903
20003 647 906 60 21854 84 22095
194 401 530 38 800 29 72 707 49
23558 583 780 844 79 907 24125 83
230 397 749 854 76 936 25018 73
26166 253 27043 171 226 77 99 726
496 28518 30 59 642 714 29298 338
497 920 3056 494 649 731 98 31858
32084 190 285 86 533 33074 213 38
471 59 513 997 34328 954 35596 940
36083 225 57 61 477 563 620 794
37078 113 76 216 414 55 66 482 947
38917 39063 141 526 79 693
40066 413 566 94 767 41557 651 837
907 42220 71 404 512 695 777 827
991 43222 72 517 657 779 843 44014
84 528 615 917 45435 563 639
47 46024 350 77 520 47354 747 48250
310 421 546 82 868 49202 43 452 522
68 704 50274 474 895 51014 168 340

483 563 86 658 52259 79 894 53012

196 345 558 630 54227 55230 459 68
533 67 897 56184 426 76 573 779 802
962 76 57017 31 170 475 925 58 58053
162 339 425 557 686 844 90 911 70
59013 130 690 818 46
60010 210 470 614 59 889 61351 700
981 62315 51 775 77 867 63121 62 671
803 8 26 64375 405 656 65075 84
142 742 842 931 66175 580 964 75
67244 99 521 644 84 63104 290 307
595 69055 160 70170 242 71455 647
72009 239 60 565 648 73112 304 426
542 900 49 74283 560 649 858 75195
648 796 815 54 77 993 78899 79418
766
80079 915 36 55 95 81263 487 593
667 727 82220 565 629 903 83405 702
880 971 92 84050 52 234 391 902
85088 29 96 306 34 54 601 689 712
48 63 907 34 86123 362 630 806
87235 316 411 94 505 710 924 88026
108 526 89532 812 900 90093 339 617
793 91019 534 657 77 92291 548 645
755 995 93008 27 264 78 571 94978
95253 300 711 96339 686 792 711
97019 191 360 413 69 579 630 724
98128 63 664 99458 727 915 74
100263 312 837 91 998 101059 89
284 370 500 846 48 102534 103014 115
58 341 719 34 10418 909 150089 100
38 689 106558 107221 391 905 106340
64 756 991 109121 29 268 410 896
930 68 110024 157 466 98 596 733
111112 235 441 621 31 727 112000 3
479 517 778 924 66 113250 542 606 9
114079 82 124 490 115142 204 604 715
41 72 116037 302 14 525 688 742
117072 246 547 613 735 904 20 51
118086 287 523 50 715 32 42 814
119174 526 918
120142 702 96 915 121221 34 612
808 122369 419 610 761 123813 124104
92 287 547 696 741 853 125240 126045
142 597 128080 193 522 663 962
129219 333 70 432 823 130823 37 38
41 775 131577 532 670 769 132804
133055 434 716 78 134178 366 92
135286 806 136093 342 535 758 928
137126 29 288 320 560 710 811 138087
119 207 427 704 139047 570 759
140125 242 568 619 814 141143 61
291 959 142559 77 690 95 782 800 996
143586 753 144268 303 145708 56 809
146005 18 648 914 93 147619 717 868
148848 92 149022 774 150178 389 624
151545 55 755 74 152024 73 164 326
86 99 738 153037 155 154003 65 79
91 423 829 155450 646 63 900 156019
93 410 65 550 782 157838 158102 659
723 159234 542 635 40 838 58 160086
202 310 569 643 50 733 932
161002 281 495 554 92 162036
168147 323 723 885 164024 182 290
525 671 165410 709 166463 95 620 94
846 167266 349 423 58 9989 168105
12 25 442 568 169024 154 638 739
170044 107 285 976 171068 178 315
465 335 902 172418 40 548 174160
713 649 831 175198 275 664 888
176136 899 177048 389 88 697 178381
465 635 787 951 179111 200 419 622
180198 267 684 804 83 181001 56
71 292 691 182112 238 446 526 667
836 979 183189 258 306 81 407 642
716 88 985 184829 36 185186 664 711
831 96 186017 37 753 853 187527 48
188017 28 294 655 758 868 189015
162 72 81 874 5 732 46 388 96 900
190091 947 191214 504 754 906 60
192056 714 49 903 70 193080 222 476
511 672 880 194036 358 586 603 771
86 925

IV ciągnięcie Wygrane po 200 zł.

299 800 1139 441 2478 3115 250
671 4114 752 922 23 5309 583 93 982
87 6118 441 643 7736 8060 100 257
343 17 9126 426 50 568 10230 351
412 586 93 611 825 902 11209 430 86
12072 213 442 550 629 45 913 13000
155 387 14410 15315 499 502 774 69
816 16041 58 437 55 871 17121 761

965 18043 224 681 898 19093 279 570

765
20167 395 471 512 667 21245 86
476 511 20 99 631 985 22361 63 803
70 92 947 23294 380 492 854 83 24099
64 112 754 942 25391 741 26388 676
800 27036 305 482 776 28113 462 92
93 682 29207 32 407 30165 598 857
80 971 31782 32022 46 47 832 924
33759 34529 691 35026 31 35 35300
581 844 386 750 57 868 37867 38431
571 675 89 39162 66 300 455 623 98
810 924 40452 710 28 883 4119 77
450 42123 283 354 733 43103 43 44616
907 11 36 45203 575 622 82 46294 466
667 937 47605 784 4208 329 413 82
647 781 49176 215 401 785 804 50329
900 51261 433 687 52051 140 66 395
881 53070 272 363 451 512 808 54158
749 817 928 66 55044 614 32 713 56597
750 57453 61 918 28 58273 69 686
738 831 59019 315 60288 571 61040
117 259 525 826 62274 652 63188 224
99 758 908 47 64017 33 679 773 90
65089 151 98 227 903 66226 550 599
677 67427 770 934 44 68017 136 291
94 551 968 69417 738 974 70010 489
578 612 878 71314 59 605 946 72288
809 17 73101 979 74226 78 75300 32
76429 97 748 77114 70 71 234 764 81
78105 87 676 918 79172 334 446 717
80107 81032 402 546 82183 708 810
83052 184 582

Namiastki i odpadki w gospodarce Niemiec

Niemiecka idea samowystarczalności gospodarczej dominuje dzisiaj nad całym życiem gospodarczym Rzeszy. Propaganda tej idei prowadzona jest na wszystkich odcinkach: obejmuje ona wielotyśne zebrania i mityngi publiczne; napelnia szpalty dzienników i czasopism; zasypuje ludność hasłami i pouczeniami z licznych plakatów, które wiszą na słupach ogłoszeniowych i bramach domów; przy pomocy krótkometrażówek poucza w kinematografach; nie zapomina również o wykorzystaniu radia.

Obecnie rozpoczęto prowadzenie szerokiej propagandy w tym kierunku.

WŚRÓD MŁODZIEŻY SZKOLNEJ.

Doład młodzież niemiecka brała udział w tym ruchu w roli „zbieraczy” pewnych odpadków. Robiła to jednak na rozkaz, bez należytego zrozumienia istotnych przyczyn tej pracy. Obecnie przystąpiono do zaznajomienia jej z zasadami całego planu czterolatniego.

Ciekawy materiał pod tym względem stanowi wydana niedawno broszura przeznaczona dla użytku szkolnego, jako podręcznik nie dla uczniów, ale dla nauczycieli. Autor broszury, J. Harlman, podaje na wstępie przyczyny, które skłoniły Niemcy do zastosowania planu czterolatniego. Powołuje się on na historię wielkiej wojny i twierdzi, że gdyby ówczesny rząd zdawał sobie sprawę z konieczności gospodarczego uniezależnienia się od zagranicznych surowców, wojna ta napewno nie doprowadziłaby do pokonania Niemiec. Ponieważ każda przyszła wojna połączona będzie

Z BLOKADĄ NIEMIEC, więc trzeba się zabezpieczyć przeciw jej konsekwencjom.

„Nie zapomnieliśmy — pisze dalej autor — że wrogo dla nas usposobiona zagranica już podczas marcowych dni 1933 roku starała się doprowadzić narodowo-socjalistyczne Niemcy do takiego samego upadku, do jakiego doprowadziła Niemcy cesarskie w latach 1914—1918 — przez wygłodzenie.

Dalej już następuje wykład poszczególnych

ZADAŃ OBJĘTYCH „CZTEROLATKĄ”, która zasadniczo składa się z czterech kierunków: 1) zdobycia nowych surowców, 2) wykorzystania odpadków, 3) powiększenia wydajności, 4) walki z marnotrawstwem.

Przy opisywaniu nowych zdobyczy na polu stworzenia nowych surowców podane są ćwiczenia z dziedziny fizyki i chemii, które w popularny sposób wyjaśniają, jak np. z drzewa robi się tkaniny, a z węgla kamiennego benzynę i smary. Jest to jakoby ćwiczenie praktyczne z zakresu technologii chemicznej.

Jasna rzecz, że ten rodzaj propagandy w szkołach, związany z czterolatką, po zornie tylko wiąże się z momentami natury gospodarczej, w istocie zaś stanowi oświeceniową wielką akcję przygotowania zbrojnego Niemiec na wszelkie ewentualności. Jeżeli chodzi o

NAJWYŻSZE ZDOBYCZE NAUKI NIEMIECKIEJ

w tym kierunku to sprawozdanie roczne Izby Przemysłowo-Handlowej w Bremie omawia m. in. prace n.d. produkcją włókna, olejów i benzyny z torfu. Prace te prowadzone są na północno-zachodnich terenach Niemiec, posiadających dość znaczne obszary błot i torfowisk. Dały one już pewne wyniki, zwiększając jednocześnie rentowność gospodarki rolnej na tych terenach.

Jednocześnie sprawozdanie izby stwierdza, że obecnie rozważana jest sprawa założenia fabryki dla produkcji celulozy ze stomy i budowa wytwórni syntetycznej skóry ze skór rybich.

Popularne w Niemczech „Frankfurter Würstchen”, które w bardzo wielu wypadkach zastępują tutejszym mieszkańcom normalne gorące potrawy, w ostatnich czasach uległy pewnym „ulepszeniom”. Zaczęło się od zastąpienia kiszek zwierzęcych kiszkami „roślinnymi”, wyrabianymi z celulozy. Oczywiście bardzo ciekawie, przypominającej sztuczny jedwab lub bar dziej jeszcze cieniutką gumkę, jakiej używają do wyrobu rękawiczek dla chirurgów. Z powodu stałego braku mięsa zaczęło powoli dodawać inne rzeczy. A więc najpierw kraby, których morze niemieckie posiada pod dostatkiem. Teraz jednak przyszła kolej na ryby. Parówki, jakie ostatnio zjawily się na rynku, nie pretendują już do tego, aby były wyrabiane z mięsa. Nazywa się je po imieniu, t. j. „parówki rybne”. Zawierają one bowiem 90% ryb, a tylko 10% mięsa wieprzowego dla dodania smaku i koloru. Kosztują natomiast o 30% taniej, a smakują jak... namiastka.

ZART NA STRONIE

Zakład

O losach ludzi decydują przeważnie chwilowe impulsy i zrywy. Dzięki nim niekiedy nawet na godzinę naprzód nie można odpowiadać za przyszłość.

Wypadek podany niżej może właśnie służyć za ilustrację.

Irenka i Alinka — córki naszego starszego przyjaciela — nigdy nie porywały nas, ani urokiem swoich ciemno-szarych oczu, ani kokieteryjnymi doteczkami na Iwarzyckach. Przyjeżdżaliśmy często z Piotrusiem i Kazikiem do folwarku, lecz tylko w celu zażycia uroków wiejskiego wypoczynku. Bez cienia zawiści obserwowaliśmy zalecani okolicznych samotników.

Ale gdy raz zarzucono nam starokawalerskość — zerwaliśmy się, pełni protestującego uniesienia. Starokawalerskość? Nas? Pełnych temperamentu, gwizdzących po kilka godzin z rzędu dziennie, nie lubiących ciotek i preferans?

O, nie!
Malo tego, wszyscy trzej rozjeżdżając się do domów zawzięliśmy się. Postanowi-

liśmy zainteresować się pannicami, pokażać, co to my możemy znaczyć, rozkochać je w sobie...

Ktoś z nas, oczywiście, musiał osiąść na koszu. Dwie panny, a nas trzech. Stanął więc i zaklął: ten, który przegra, wygładuje na mieliźnie niepowodzenia, płaci dwóch szczęśliwców po ileś tam — już dobrze nie pamiętam — złotych.

Solidarnie pozbyliśmy się innych konkurentów.

Najłatwiej kuzyna kapitana. Kazik przy pomniął mu się jako wierzyciel.

Potem komisarza. Spotkaliśmy go koło hoteliku w powiecie. Powiedzieliśmy, że jego zalecani do Alinki nie mają żadnych szans powodzenia, a poza tym, to jest brzydki, Piotruś stał nieco z boku. Od niechcenia zgłował cienką ale wytrzymałą laseczką. Komisarz długo palrzył na nas, kolejno każdego ośmieszował nie wiem, pod jakim względem, nie chcąc się domyślać, podam jeden tylko fakt, nieco światła na sytuację mogący rzucić: komisarz był człowiekiem przewidującym). Wreszcie cicho, lirycznie nie mał szepnął:

Może to i racja...

Wsiadł do sanek i ruszył naprzód, czyli z kopyta (końskiego). Za nim biegła nasza odpowiedź:

— Ależ bez trzech zdań, napewno racja!

Z technikiem podczas każdego spotkania u panien rozprawialiśmy o erach geologicznych. Nie znał się na tym. Błamał się stale. Ustąpił.

O organicznie rozpuściliśmy pogłoskę, że wariat: codziennie moczy głowę w wannie z zimną wodą. A wariatów ojciec panien panicznie lękał się. Twierdził, że już lepiej córki za artystów wydać, niż za wariatów.

Sprawa z organicznie była ostatnim przebiegiem wspólnego działania. Od tej chwili staliśmy się nieprzyjaciłami, walczącymi o serca kobiet młodzieńcami.

Kupiłem dwie tubki pasty do zębów, pilniczek do paznokci, dla dodania sobie wdzięku i posmaku tajemniczości zacząłem chorować na przewlekły nieżyt jelit.

Jednak w walce o serca poniosłem klęskę. Przegrałem zakład. Szczęśliwcy cieszyli się triumfem i wyplaconymi im przeze mnie sumami. A ja byłem na dłuższy przeciąg czasu zrujnowany.

Piotruś pojął za żonę Alinkę.

Kazik Irenkę.

Ale... ale... widzę, że zaczynacie się nudzić, burczeć:

— E, do diabła, miała być humoreska, a w rzeczywistości okazało się, że środek nasenny, nie gorszy od audycyj świątecznych naszego radia.

Być może, że nic z niej nie wyszło. Tymbardziej, że już ją skończyłem. Aby jednak nie zostawiać was z pustymi rękami — jak to się mówi — zabawmy się w domysłność i w znajomość życia.

Skończmy więc z tą pseudohumoreską i spotkajmy się w prowincjonalnej kawiarni. Kawy tam dobrej nie podadzą, ale piwo zupełnie znośne.

Kto więc przegrał zakład?

Znudzeni, odpowiedzcie, że oczywiście ja.

Owszem, zrazu i mnie tak się wydawało. Włosy rwałem, że nie dostąpiłem zaszczytu zostania mężem którejśkolwiek z dwóch dziewcz. Golić się przestałem, stałem się szaleńcem: zacząłem poważnie myśleć o zabranii się do jakiegokolwiek pracy...

— Jak to, nie pan? — teraz się zaciekawicie.

— Nie ja, oni przegrali.

— ???

— No, bo przecież ta pani Alinka, którą podczas nocnych sobotnich posiedzeń w barze obgadujecie, że kapryśna, że fizycznie w stosunku do męża reagująca — to nikt inny, jak właśnie żona naszego Piotrusia. A ten wasz dobry znajomy Kazik, to mąż Irenki... Tak, tej właśnie Irenki, która ani godziny nie może w domu usiedzieć i wszystko zaniedbuje!

— Aha!

Jan Huszcza

NIE UDAŁO SIĘ.

— O pani! We dnie i w nocy śnił o pani!

— Ach, to dlatego jest pan taki za spany!

POGLĄD.

— Tak, ten garnitur Louisa XV bardzo mi się podoba, ale krzesła są za wysokie. Może pan ma na składzie mniejszy numer, np. Ludwik XIV?

NASZE DZIECI.

— W co się bawicie, dzieci?

— Ja, mamusiu, i Janka robimy zakupy święteczne, tak, jak ty robisz, idąc na targ z Magdusią.

— A Kazio? Nie bawi się wami, gniewa się?

— Nie, on jest tatusiem i martwi się, bo musi płacić.

W SĄDZIE.

Sędzia pyta świadka:

— Czy pani jest zamężna?

Świadek wzdycha. Sędzia do protokulanta: — Niech pan zapisze — panna!

Sędzia do świadka.

— Czy jest pan żonaty?

Świadek wzdycha.

Sędzia: — Niech pan pisze: żona!

Odpowiedzi Redakcji. P. Ewaryst Dydek. „Pseudonium” w koszu.

Materiały do „Zartu na stronie” należy nadsyłać na adres redakcji „Kurjera Wileńskiego” dla Anatola Mikulki.

SAMOZATRUCIE na tle wątroby

Samozatrucie bywa przyczyną wielu dolegliwości (ból artryczny, łamanie w kościach, ból głowy, wzdęcia, odbijania, ból w wątrobie, niesmak w ustach, brak apetytu, swędzenie skóry, skłonność do obstrukcji, plamy i wyrzuty na skórze, skłonność do tycia, mdłości, język obłożony). Trucizny wewnętrzne, wytwarzające się we własnym organizmie, zanieczyszczają krew, niszczą organizm i przyspieszają starość. Wę-

troba i nerki są organami oczyszczającymi krew i soki ustroju. 20-letnie doświadczenia wykazały, że ziółta lecznicza „Cholekinaza” H. Niemojewskiego jako żółcio-moczopędne są naturalnym czynnikiem odciażającym soki ustroju od trucizn własnych. Bezpłatne broszury otrzymane można w laboratorium fizjologiczno-chemicznym „Cholekinaza” H. Niemojewskiego, Warszawa, Nowy Świat 5.

Zagadkowa katastrofa kolejowa w Niemczech

Jak obecnie podaje prasa zagraniczna, na linii Berlin—Monachium w nocy z dn. 21 na 22 grudnia r. ub. wykoleił się pociąg, którym jechało z Berlina do Monachium wielu wysokich gości na uroczy-

ści żałobne ku czci zmarłego gen. Ludendorfa. Wśród tych gości obecny był naczelny dowódca marynarki wojennej admirał Raeder.

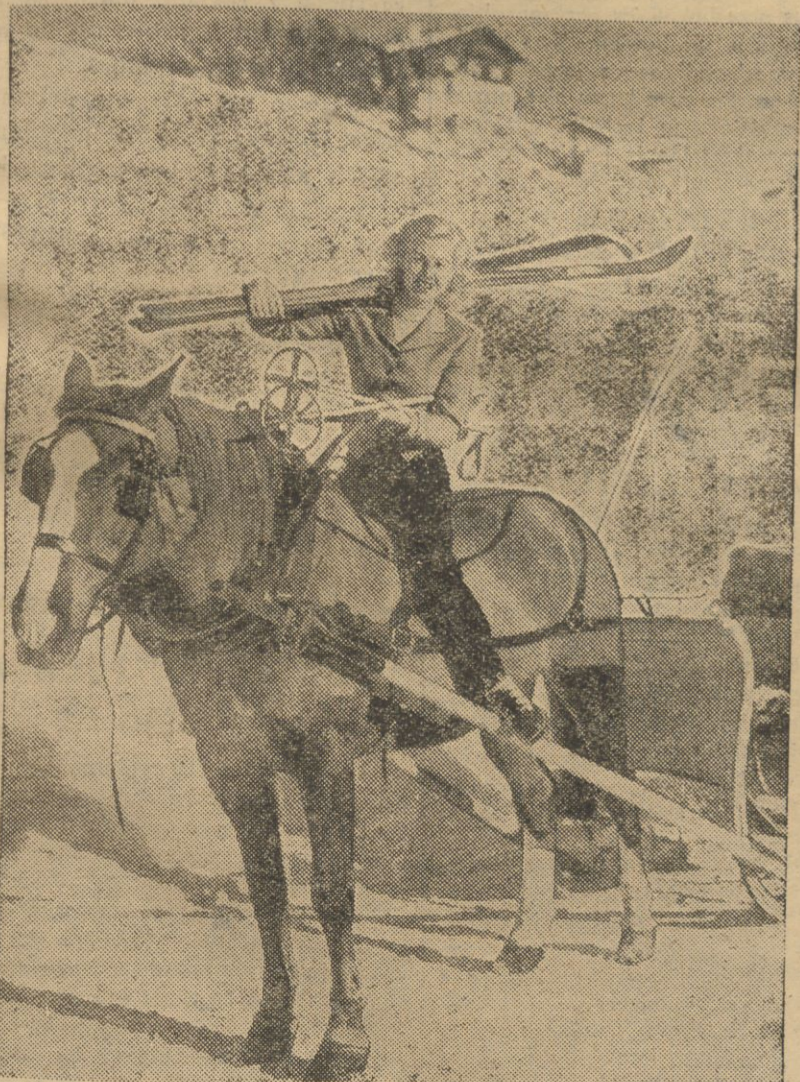
Gdy lokomotywa wykoleiła się, w pociągu powstała panika, wszyscy bowiem byli przekonani, że był dokonany zamach na pociąg. Tor kolejowy był zatrasowany przez kilka godzin i wszystkie pociągi na tej linii przychodziły ze znacznym opóźnieniem.

Z Monachium i z Berlina zaraz wysłano najzdolniejszych agentów Gestapo, którzy wraz z agentami, będącymi w pociągu przeprowadzili śledztwo, ale bez jakiegokolwiek wyniku.

Do egzaminów

przygotowuje doświadczony b. naucz. gimn. w zakresie programu nowego i dawnego typu gimn. Specjalność: polski, matematyka, fizyka, przyroda. Nauka solidna. Opłata przystępna. Zgłoszenia: do redakcji „Kurjera Wileńskiego” po godz. 7.30 wiecz. lub telefonicznie nr. 4—84, pokój 45, od godz. 11 rano do 7 wiecz.

Przyjemności zimy

Obrazek z terenu sportów zimowych, dających tyle radości i zadowolenia. Młoda, pełna życia, kobieta chce nas przekonać, że najprzyjemniej jechać w teren nie w sankach, lecz na koniu.

Seria śmiertelnych wypadków na Wileńszczyźnie

W obronie matki zabił brata — Tajemnicze morderstwo — Śmierć pod padającym drzewem — W trybach młóczarni — 2 ofiary mrozów — Samobójstwo pod kołami pociągu

W dn. 24 ub. m. we wsi Drujsk, gm. siobódzkiej (pow. brasławski), Bencjan Dagowicz, lat 20, wszczął kłótnię z matką, ojcem i bratem, ponieważ ci nie chcieli mu dać 30 zł na jego potrzeby. Gdy Bencjan Dagowicz zaczął bić matkę, w obronie jej stanął brat jego Pinchus Dagowicz i uderzył nożem w plecy Bencjana, raniąc go ciężko. Rannego odwieziono do szpitala żydowskiego w Wilnie, gdzie zmarł w dniu 5 bm. Pinchusa Dagowicza zatrzymano i przekazano do Sądu Grodzkiego w Brastawiu, który jako środek zapobiegawczy zastosował dozór policyjny.

W dn. 7 bm. na trakcie Gródek—Wołożyn, na terenie gm. gródeckiej, w pow. mołodziezańskim znaleziono zwłoki nieznanego mężczyzny w wieku lat 50—65. Jak wynika z oględzin został on zabity, lecz w innym miejscu, a następnie przewleziony i porzucony tam, gdzie go znaleziono. Na głowie jego jest duża rana, spowodowana prawdopodobnie przez uderzenie. Zachodzi przypuszczenie, że są to zwłoki zawodowego złodzieja Zborowskiego vel Adamowicza, z os. Bałaszowszczyzna, gm. pierszajskiej, pow. wołożyńskiego, który przed dwoma miesiącami powrócił z więzienia.

W dn. 5 bm. o godz. 20 w czasie dokonywanej kradzieży leśnej wskutek nieostrożnego spuszczenia spilowanego drzewa, został uderzony w głowę Michał Susza, m-c wsi Sulżyce, gm. gródeckiej, w pow. mołodziezańskim, który zmarł na miejscu. Razem z nim był brat jego Konstanty Susza, zam. we wsi Susza, który zwłoki odwiózł do domu.

W dn. 22 ub. m. w folw. Gudziński, gm. dukszańskie, w pow. święciańskim, w czasie młócenia zboża, robotnik Mamiar Mickiewicz ze wsi Malinowo doznał złamania lewej nogi. Wypadek nastąpił wskutek niezachowania ostrożności przez właściciela młóczarni Kazimierza Wasilewskiego. Mickiewicz w dniu 28 ub. m. zmarł w szpitalu w Święcianach.

W nocy 6 bm. Maciej Domaszko, lat 63, niewidomy, m-c wsi Strygalski, gm. daugieliskiej, w pow. święciańskim, wyszedł z domu, zabił się i zamarzył na śmierć w odległości 260 m od swego mieszkania.

W dn. 5 bm. Mikołaj Dorochowicz, m-c wsi Chofchło, gm. gródeckiej, pow. mołodziezańskie, właściciel sklepu wód

czanego, udał się po zakup wódki do hurtowni w Wołożynie. W drodze powrotnej Mikołaj Dorochowicz, będąc prawdopodobnie pijany, zmarł na saniach względnie zamarzył. Był on nałogowym alkoholiczkiem.

Dnia 7 bm. na stacji Białystok Centralny pod wchodzący pociąg osobowy nr. 712 rzucił się w celu samobójczym z peronu pod koła parowozu Mojżesz Rubinstejn, lat 49, m-c Białegostrza (Rynek Kościuszki 8) i poniósł śmierć na miejscu. Zwłoki przekazano władzom policyjnym.

KRONIKA

STYCZEŃ
9
Niedziela

Dziś Marcejjany P. M.
Jutro Agatona I Wilhelma

Wschód słońca — g. 7 m. 42
Zachód słońca — g. 3 m. 10

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie dnia 8. I. 1938 r.

Ciśnienie: 756

Temp. średn. —6

Temp. najw. —4

Temp. najn. —8

Opad

Wiatr: połudn.-zach.

Tend. barom.: bez zmian

Uwaga: chmurno

NOWOGRÓDZKA

— Wybory do Rady Miejskiej. Dziś na terenie Nowogródka odbywają się wybory do Rady Miejskiej.

— Dar gwiazdkowy Dyrekcji Lasów. W końcu ub. miesiąca nadleśnictwo Świ-

żel w porozumieniu z miejscowym nauczycielskim zorganizowało uroczystość wręczenia szkole powszechnej w Leźniewiczach, gm. nowogródzkiej radiodbiornika, ofiarowanego przez Dyrekcję Naczelną Lasów Państwowych.

Uroczystość wręczenia odbyła się w obecności dzieci tej szkoły, rodziców, gości z sąsiednich wsi i Koła Rodziny Leśnika przy Nadleśnictwie.

Okolicznościowe przemówienia, z podkreśleniem akcji społecznej administracji Lasów Państwowych i potrzeby ochrony lasów wygłosił: nadleśniczy i kierownik szkoły. W odpowiedzi podziękowanie złożyli: dwójce dzieci wspomnianej szkoły, przedstawiciel miejscowego Koła Związku Młodzieży Wiejskiej i jeden z wieśniaków.

Uroczystość zakończona została wspólną fotografią.

— SENSACYJNY PROCES. W poniedziałek 10 bm. odbędzie się w Nowogródku rozprawa karna przeciwko Szeligowskiemu, oskarżonemu o dwukrotne morderstwo z chęcią zysku.

DOKTOR J. Szapiro

choroby kobiece i wewnętrzne
przyjmuje w godz. 11—1 i 16—19.
Nowogródek, Grodzki Zaułek Nr 3
(naprzeciwko poczty).

LIDZKA

— Przy szkole powszechnej w Lebleziewie powstał Komitet Doraźnej Pomocy niezamożnej działwie szkolnej. Od 20 do 28 grudnia ub. r. zdołano zebrać ponad 280 zł. Dnia 31 grudnia, 35 najbardziej potrzebujących otrzymało ciepłe ubrania. Rozdano: 23 pary wojskowych, 23 pary kałozy, 17 par ciepłej bielizny, 14 sukienek, 15 par rękawiczek, 5 płaszczy, 3 pary spodni, 6 swetrów i 1 czapkę.

W najbliższych dniach Komitet zosiła nie zlikwidowany.

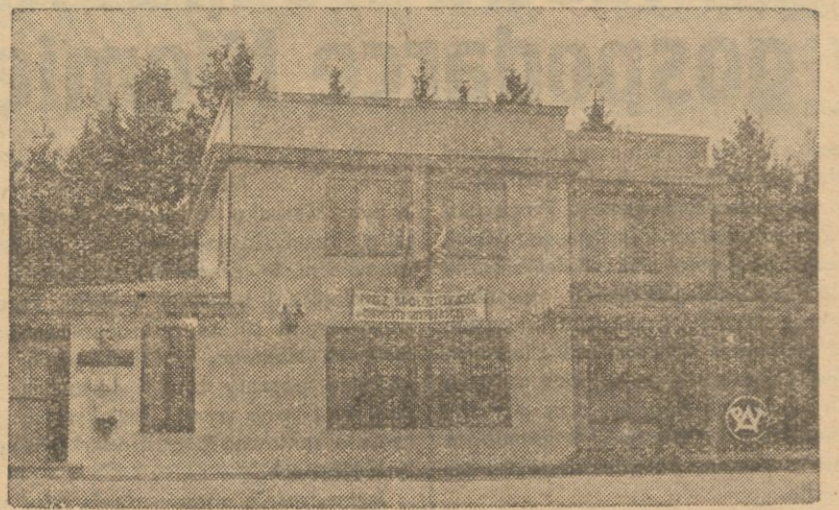
— Choinka dla dzieci robotniczych. Staraniem Robotniczego Instytutu Oświaty i Kultury w dniu 6 bm. w lokalu własnym przy ul. Suwalskiej została urządzona choinka dla dzieci robotników zrzeszonych w związkach lokalnych.

Podarki choinkowe otrzymało ponad 400 dzieci.

— Koło Rezerwistów zamieszli żyjących święteńskich przekazało na rzecz Pomocy Zimowej Bezrobotnym zł 3.

— Półtora roku za usiłowanie zabójstwa. W sądzie Okr. w Lidzie rozpatrywano sprawę Laskowskiego Witolda m-ca wsi Powilence pow. lidzkiego oskarżonego o usiłowanie zabójstwa Ludwika Strzygła. Laskowski czując nienawiść na tle porachunków osobistych do Strzygły w dniu 29 sierpnia 1937 r. wystrzelił do niego z rewolweru. Strzał był jednak chy-

Rozwój spółdzielczości w wojsku

Dowodem tak bardzo pożytecznego i celowego rozwoju spółdzielczości w armii, jest choćby reprodukowany na naszym zdjęciu specjalny Dom Spółdzielczy pułku strzelców wileńskich, na którego frontonie widnieje hasło: „Przez spółdzielczość do dobrobytu gospodarczego”. W tym wojskowym Domu Spółdzielczym mieści się również Urząd Pocztowy i zbiornica PKO. Należy podkreślić, że w ślad za rozwojem ducha spółdzielczości idzie i oszczędność, czego żywym przykładem są strzelcy wymienionego pułku wileńskiego, posiadający prawie wszyscy swe oszczędności na książeczkach P. K. O.

Język polski w parafiach prawosławnych na Polesiu

27 grudnia odbyła się konferencja w Kamieniu Koszyrskim prawosławnego duchowieństwa I dekanatu, pow. koszyrskie go. Na konferencji byli również obecni starosta pow. Bender i inspektor szkolny Makarewicz. Na konferencji zapadła uchwała następująca: Duchowieństwo dekanatu postanowiło przyjąć najwyższy udział w szerzeniu kultury polskiej w

swych parafiach. Kazania podczas nabożeństw wygłaszać w języku państwowym i w stosunku z parafianami posługiwać się tymże językiem. Piękne i serdeczne przemówienie wygłosił starosta powiatowy, w którym nakreślił założenia i zasady posługowania władz administracyjnych w stosunku do cerkwi prawosławnej.

biony. Sąd po rozpoznaniu sprawy skazał Laskowskiego na półtora roku więzienia. Oskarżał prok. Wilamowicz, bronił adw. Barański.

NIEŚWIESKA

— Rozwój spółdzielczości. W roku 1937 handel na terenie powiatu rozwijał się wybitnie pod znakiem spółdzielczości. W ośrodkach miejskich i wiejskich w ciągu tego roku powstało ponad 20 spółdzielni spożywców. Placówki te będą zaopatrywać nie tylko w wszelkie towary przez nowopowstałą powiatową spółdzielnię rolniczo-handlową w Nieświeżu.

— Z prac OZN. W miast. Zaostrowie cze odbyło się instrukcyjne zebranie gminne oddziału Obozu Zjednoczenia Narodu wogo. Obradom przewodniczył wójt gminy Kazimierz Myśliński. W wyniku dyskusji nad programem pracy utworzono następujące sekcje: 1) samorządowa — kierownik Zygmunt Trybuchowski, 2) rolna — kier. Chodor Tadeusz, 3) oświatowa — kier. Szulc Józef, nauczyciel, 4) handlowa — kier. Skurałowicz Antoni.

BARANOWICKA

ZGUBIONY dowód osobisty wydany przez Starostwo w Nowogródku na imię Krzemieniowski Andrzeja syna Antoniego i Barbary mieszkająca gm. Poczapów, pow. nowogródzkiego, a zamieszkałego obecnie w Baranowiczach unieważnia się.

DZIŚNIEJSKA

— 5 km. zakończony został 10-dniowy kurs przodowników przysposobienia rolniczego w Głębokiem. Kurs ukończyło 52 przodowników z terenu pow. dziśnieńskiego. Program kursu obejmował wykłady z dziedziny techniki rolniczej, metodyki samokształcenia i zajęć świetlicowych.

POSTAWSKA

— Biblioteka gminna w Żośnie, z gminna zowana w 1934 r., obecnie liczy 358 książek. Książki wszystkie są oprawione. Jest 70 czytelników. Pobierane są od czytelników najmniejszych opłaty w wysokości 20 gr. miesięcznie. Dużo książek do biblioteki ofiarowało miejscowe Ognisko ZNP.

MOŁODECZAŃSKA

— Przy szkole powszechnej w Lebleziewie powstał Komitet Doraźnej Pomocy niezamożnej działwie szkolnej. Od 20 do 28 grudnia ub. r. zdołano zebrać 280 zł. Dnia 31 grudnia, 35 najbardziej potrzebujących dzieci otrzymało ciepłe ubrania. Rozdano: 23 pary wojskowych, 23 pary kałozy, 17 par ciepłej bielizny, 14 sukienek, 15 par rękawiczek, 5 płaszczy, 3 pary spodni, 6 swetrów i 1 czapkę.

W najbliższych dniach komitet zostanie zlikwidowany.

— Szkoła muzyczna T-wa Muzycznego w Mołodziecznie po feriiach świątecznych rozpoczęła wykłady w poniedziałek dnia 10 stycznia 1938 r.

Prowadzi klasy: fortepianową, instrumentalną smyczkowych, instrumentów dętych oraz śpiewu solowego. Klasa przedmiotów teoretycznych obejmuje: solfeż, zasady muzyki, harmonia, chór i historia muzyki. Ponadto zorganizowany został specjalny kurs muzyczny dla dzieci od lat 5.

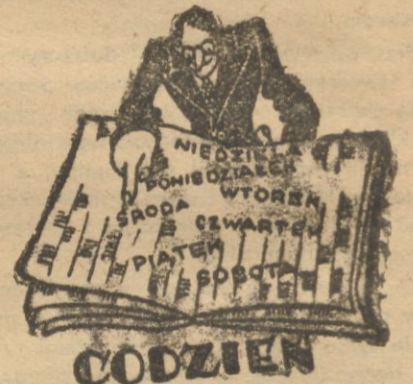
Zapisy przyjmuje Sekretariat Państwowego Gimnazjum im. Tomasza Zana w Mołodziecznie.

OSZMIAŃSKA

— Związek Zawodowy Drobnych Rolników w Polsce Oddział w Oszmianie mieści się przy ulicy Piłsudskiego Nr. 23 m. 2. Sekretarzem z nominacji Rady Głównej w Warszawie jest p. Michał Pawłowicz.

Nagły zgon radiotelegrafisty

Wczoraj zmarł nagle Antoni Dukalski, radiotelegrafista z Porubanka. Zwłoki Dukalskiego zabezpieczono do dyspozycji władz śledczo-sądowych.

„czytając gazetę czy zwraca Pan uwagę na reklamę?

— A wie Pan, przecież to jest niezawodny informator handlowy, ciekawy i praktyczny, a wiadomości, czerpane z reklam, ułatwiają Panu wybór towaru i prowadzą do odpowiedniego źródła zakupu.

Dlatego też, rozsądny przemysłowiec, troszczący się o popularność swych wyrobów, lub kupiec, który chce zdobyć liczną klientelę — reklamuje się stale w „KURJERZE WILEŃSKIM”.

— To jest wierny i niezawodny sposób zdobycia klientel.

Obława na rynkach wileńskich

Wczorajszy dzień rynkowy wypadł fatalnie dla... oszustów rynkowych, żerujących przeważnie na naiwności przybywających na targ wieśniaków i wyłudających od nich pieniądze przy pomocy gier „Trzy blaszki”, „Czarne-czerwone” itd.

Wczoraj policja zorganizowała generalną obławę na rynkowych oszustach. — Koło godz. 12 na rynki wileńskie przybył nagle samochodem ciężarowym oddział policyjny oraz zajęto kilka dorożek z agentami. W wyniku obławy zatrzymano dwunastu najbardziej znanych oszustów rynkowych.

Wszystkich zatrzymanych, z których każdy był już kilkakrotnie karany, osadzono w areszcie policyjnym. (c).

KALENDARZ LEŚNY 1938 NA ROK 1938

Pod redakcją WACŁAWA DANKIEWICZA.

Rocznik XIII. Cena zł. 3.— (łącznie z przesyłką)

BOGATA TREŚĆ INFORMACYJNA I NAUKOWA.

Wyszedł już z druku

SKŁAD GŁÓWNY:

Oddział Wileński Związku Leśników Polskich

Wilno, Wielka 66

Wysyłka za zaliczeniem pocztowym. Pożądane zamówienia zbiorowe.

Wykopaliska w Gnieźnie i Klecku

Gniezno, jako pierwsza stolica Polski, od dawna nęciła uczonych. Dotychczasowe poszukiwania zdawały się wskazywać, że dawne grodzisko znajdowało się na szczycie wzgórza Lecha. Wskazywało na to odnalezienie tam palisady drewnianej z XI wieku, jak też szereg innych śladów. Tymczasem ostatnie badania wykopaliskowe, prowadzone na terenie ogrodu ks. inf. Krzeszwickiego, wykazują ponad wszelką wątpliwość, że najstarsze grodziszcze z ok. resu VIII do XIII w. po Chrystusie, znajduje się nad brzegiem jeziora Jelonka, w miejscu, gdzie dzisiaj przebiegają ulice Poznańska i Jeziorna.

Wykopaliska nie dają obrazu jednolitego, gdyż odkryte zgliszcza i popioły, wskazują na szereg pożarów, które do czasu niejednokrotnie niszczyły osadę.

W każdym razie znaczący wzrost tego grodu i powolną przemianę ze ściśle obronowego na bardziej kupiecko-miejski charakter grodu. Fachowcy określają nawet w tych szczątkach 7 faz, z których ostatnia przypada na czasy Chrobrego.

Bardzo zbliżone w charakterze są wykopaliska kleckie, a bliskość Gniezna wykaże na stosunkowo gęste zaludnienie tych okolic już w tak wczesnym okresie słowiańskim.

Klecko i Gniezno reprezentują nie tylko słowiańską, ale ściśle polską kulturę. Drobiazgi i przedmioty codziennego użytku, znalezione wśród szczątków osad wskazują na niezwykle wysoki standard życia.

Liczne szczątki obuwia, urządzenia gospodarstwa domowego, oraz liczne ozdoby drobne, świadczą o doskonale rozwiniętym kunszcie rzemiosła, o którym zresztą pisał w XII wieku geograf arabski, stwierdzając doskonałość wyrobów rzemieślników gnieźnieńskich.

Kwilł też w owe czasy handel polski. Wśród wykopalisk bowiem znajdujemy

pisanki kijowskie, krwawnik z Afeg, szkatułki ze skrzydlatymi lwami i wiele innych przedmiotów, przywiezionych z dalekich, nieraz zamorskich krajów.

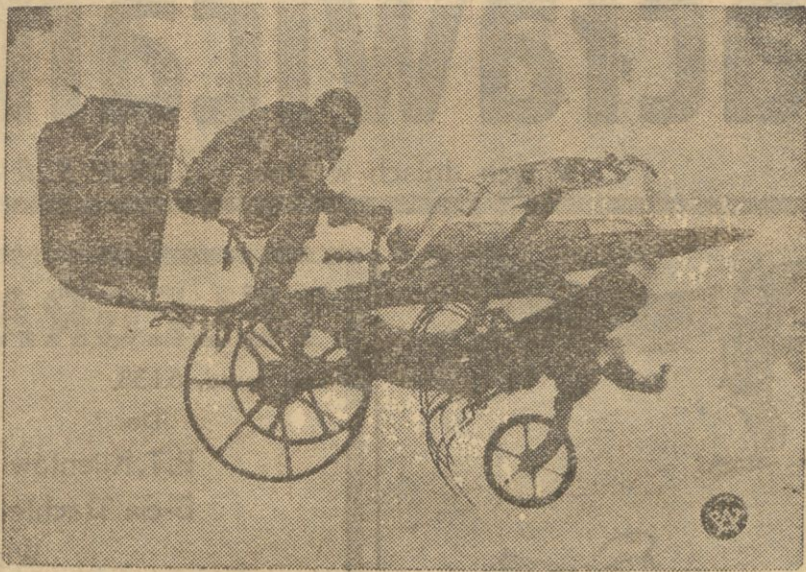
Wykopaliska powyższe nie tylko mają wielkie znaczenie lokalne, ale także ogólno-polskie, a nawet międzynarodowe. — Pozwalają bowiem uzupełnić poważne braki w naszej historii, a przy tym zaprzeczają wielu wywodom uczonych niemieckich o niemieckim pochodzeniu tych ziem i o wpływie kultury niemieckiej na nasze życie. Wykazują one wysoki poziom naszej kultury rodzimej i intensywne kontakty Polski z odległymi krajami bez pośrednictwa i pomocy germańskiej.

Z paryskiego zoo

Cztery wspaniałe lwy, tęskniące niewątpliwie do słońca, podczas dotkliwych mrozów zimowych.

Samolot przyszłości

Wynalazcy angielscy skonstruowali fantastyczny samolot, który może wywołać przez wrót w całej awiacji. Samolot ten posiada niezwykłą zdolność lotu wstecz, swobodnego wirowania, nagłego spadania i znowu wznoszenia się w górę, oraz najbardziej bezpiecznego startowania i lądowania. Jeśli próby z tym cudownym samolotem, z których fragment widzimy na zdjęciu, będą pomyślne, samolot ten może wywołać prawdziwą rewolucję w lotnictwie.

KRONIKA

WILEŃSKA

PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY w dniu 9 stycznia 1938 r. Przeważnie pochmurno z opadami. Temperatura bez większych zmian

DYŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sokółowskiego (Tyzenhauzowska 1); S-ów Chomiczewskiego (W. Pohulanka 25); Miejska (Wileńska 23); Turgieła i Przedmiejskich (Niemiecka 15); Wysockiego (Wiekł. 5).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyr (Legionów 10) i Zajęczkowskiego (Witoldowa 22).

HOTEL „ST. GEORGES” w WILNIE Pierwszorzędny - Ceny przystępne. Telefony w pokojach

MIEJSKA.

Najbliższe plenarne posiedzenie Rady Miejskiej odbędzie się przypuszczalnie w dniu 20 bm. Porządek dzienny posiedzenia nie został jeszcze opracowany.

Komitet Rozbudowy m. Wilna zamierza w roku bieżącym przeprowadzić na szeroką skalę rozbudowę miasta, zwracając specjalną uwagę na zabudowanie przedmieść. Również ma być zwrócona duża uwaga na przebudowę większych mieszkań na małe 3-4 pokojowe, zaopatrzone we wszystkie wygody. Tego typu mieszkań odczuwa się wciąż dotkliwy brak, podczas gdy istnieje nadmiar mieszkań dużych.

Komitet zwróci się z prośbą o kredyty do Banku Gospodarstwa Krajowego.

Ze ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ.

Uwaga Członkowie AZM. W związku z pracami nad przeprowadzaniem obecnej reorganizacji Stowarzyszenia Zarząd wzywa wszystkich członków Akademickiego Związku Morskiego R. P. w Wilnie do zgłoszenia się najpóźniej do dnia 15 stycznia 1938 r. w sekretariacie Związku, celem dokonania rejestracji. Niezgłoszenie się w powyższym terminie bez pisemnego usprawiedliwienia pociąga za sobą skreślenie z listy członków. Obecny adres Związku: Wilno, Baksza 15 m. 6. Dni dyżurów: wtorki, czwartki, soboty, godz. 17-19.

Zarząd Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Wilnie składa najserdeczniejsze podziękowanie Panu Maciejowi Kielmucłowi, Prezesowi Związku Restauratorów i Cukierników w Wilnie oraz Panom Restauratorom za zorganizowanie zbiórki na cele Towarzystwa w formie 10-groszowych dopłat do wystawionych rachunków, która to zbiórka przyniosła Towarzystwu sumę zł 285.

Teatr muzyczny „LUTNIA” Dziś trzy przedstawienia o g. 12 w poł. Królowa śniegu o g. 4 p.p. Diabelski jeździec Ceny propagandowe o g. 8.15 Rewia Sylwestrowa

WĘGIEL górnośląski pierwszorzęd. jakości koncernu „PROGRES”, Katowice wagonowo i tonowo w szczylnie zamkniętych i zapalobowanych wozach poleca firma M. DEULL Sp. Kom. Biuro: Wilno, Jagiellońska 3, tel. 811

Z działalności odcinka robotniczego O. Z. N. w Wilnie

6 bm. w lokalu Zjednoczenia Dozorców Domowych Chrześcijań przy ul. św. Ignacego 10-17 odbyło się walne zgromadzenie przy licznych udziałach członków wymienionego związku.

Na zebranie to przybył prezes Rady Zawodowej Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych Stanisław Kossaczewski, który wygłosił dłuższe przemówienie o ideologii OZN i o konieczności konsolidacji ruchu robotniczego w Polsce w ramach ZPZZ.

cji ruchu robotniczego w Polsce w ramach ZPZZ.

Po ożywionej dyskusji zebrani jednogłośnie uchwalili akces do ZPZZ i wyrazili chęć do połączenia się z pokrewnym związkiem dozorców domowych Ziem Północno-Wschodnich w jedną silną organizację zawodową.

Zebranie zakończono wzniesieniem okrzyków na cześć płk. Koca, OZN i połączonego związku dozorców domowych.

Nowość! Cud techniki w dziedzinie odbiorników bateryjnych. Nowość!

Długo oczekiwana niedoścignionej jakości 7-obwodowa superheterodyna PHILIPSA 4-38 B. na rok 1938 już jest do nabycia w firmie

Braci S. i M. LWOWICZ

SKŁAD PRZYBORÓW ELEKTROTECHNICZNYCH, RADIOWYCH, ROWERÓW I MOTOCYKLI. Baranowicz, ul. Szeptyckiego 52, telefon 104 (vis-à-vis Pomnika Nieznanego Żołnierza)

Dekoracja zasłużonych rolników

W dniu 6 bm. starosta powiatowy wileńsko-trockiego powiatu St. Trytek w lokalu starostwa udekorował brązowymi krzyżami zasługi 10-ciu wzorowych rolników z powiatu oraz złotym krzyżem zasługi Bol. Węckowicza za pracę nad podniesieniem

Przy BÓLACH GŁOWY NERWOBÓLACH I GRYPY stosujcie PROSZK KOWALSKINA

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE

Dziś w niedzielę dnia 9 stycznia trzy przedstawienia:

O godz. 12.15 w południe — przepiękna bajka „Dzieci pana majstra” — wszystkie bilety sprzedane.

o godz. 4.15 — odegrana zostanie po raz pierwszy na przedstawieniu popołudniowym jedna z najpiękniejszych bajek polskich p. t. „Dzieci pana majstra”.

Wieczorem o godz. 8.15 — „Jan” — doskonała, pełna zabawnych sytuacji, współczesna komedia w trzech aktach Bus Fekete'go.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”

Dziś o godz. 8 min. 15 grana będzie w dalszym ciągu ciesząca się wielkim powodzeniem Rewia Sylwestrowa.

Popołudniówka po cenach propagandowych. Dziś o godz. 4 po południu grana będzie, największy sukces sezonu wspaniała operetka Kalmana „Diabelski jeździec”.

„Królowa śniegu”. Dziś o godz. 12 w południe raz jeszcze grane będzie widowisko dla dzieci „Królowa Śniegu” według An dersen.

Teatr „Qui pro quo” grać będzie w końcu stycznia

Jak już donosiliśmy w Wilnie powstał popularno - rewiiowy teatr pod nazwą „Qui pro quo”. Premiera miała odbyć się już w czasie Świąt Bożego Narodzenia, została jednak odłożona na przez wzgląd na remont sali.

Obecnie sala b. teatrzyku „Nowości” przy ul. Ludwisarskiej 4 została już prawie całkowicie odrestaurowana.

„Qui pro quo” przewiduje pierwsze przedstawienie w końcu bieżącego miesiąca. Dyrekcja zajęta jest teraz angażowaniem personelu.

Jak pisaliśmy kierownictwo literackie teatru objął red. Władysław Laudyn, reżyserię prowadzi będzie Bolesław Polański, administratorem jest Witold Stelmasiewicz.

Kurjer Sportowy

Dziś mecz hokejowy Wilno — Ryga

Dzisiejszy mecz Wilno — Ryga zgrał niezawodnie rekordową ilość publiczności. Organizatorzy dołożyli wszelkich starań, żeby zapewnić widzom jak najlepsze warunki techniczne oglądania gry. Wiemy bardzo dobrze, że nie wszystko jest tak jak powinno być. Brak przede wszystkim trybuny. Nie bądzmy jednak zbyt wybredni. Radzimy więc wybrać się na mecz nieco wcześniej. Organizatorzy zapewniają, że spotkanie odbędzie się punktualnie, to znaczy o godz. 11 min. 30. Przystawiony kwadrans akademicki może jednak i tym razem być uwzględniony, bo większość graczy toleńskich rekrutuje się spośród braci akademickiej spod znaku

popularnego w Wilnie klubu sportowego Łotwy „U. S.”.

Odbijał się więc dzisiaj będzie od kilku hokejowych i od band lodowiska krzyk gunowy, a ile razy i w której znajdzie się bramce, jest tajemnicą.

Publiczność wileńska umie dopingować swych reprezentantów. To też i tym razem niech nie szczędzi okrzyków zachęty, ale niech będzie sprawiedliwa. Jeżeli Łotysy grać będą lepiej od nas, bijmy im brawa. Trzeba umieć uszanować każdy wynik sportowy, każdy wysiłek poszczególnego gracza, czy też zespołu.

Składy drużyn już podaliśmy. Można więc je tylko przypomnieć:

Ryga: — Lapalińs, Punsis, Vezdel, Paegge, Peterson, Pietrowski, Klawns, Zilpaus, Putnis, Blutis, Betris.

Wilno: — Wiro-Kiro, Slerdlukow, Godlewski, Staniszewski, Grzybowski, Czarznicki, Godlewski, Lakman-Jabłoński, Nuszel, Andrzejewski, Okulowicz.

Za 5 groszy dziennie możesz mieć to, co daje teatr. kino, okręt itd., bo książkę z

Biblioteki Nowości

Wilno, ul. Jagiellońska 10. Tel. 13.70 Ostatnie nowości — klasyczne — literatura szkolna — naukowa. Czynną od 11 do 19 godz.

Kaucja 3 zł. — Abonament miesięczny 1 zł. 50 gr.

Okazyjnie do nabycia: 1) Rymowicz i Świeciecki: Prawo cywilne Ziem Wschodnich — T. X. Część I. (3 tomy) — 2) Encyklopedia Gutenberga (20 tomów).

Teatr m. NA POHULANCE

Dziś o godz. 8.15 wiecz.

„JAN”

RADIO

NIEDZIELA, dnia 9 stycznia 1938 r.

8.00 Sygnał czasu i koleda; 8.05 Dziennik poranny; 8.15 Audycja dla wsi: Gazetka rolnicza; 8.30 Informacje dla Ziemi Płn. Wschodnich; 8.40 Muzyka poranna; 9.00 Transmisja nabożeństwa z kościoła św. Krzyża w Warszawie. Kazanie wygł. ks. prof. Henryk Węsyński; 10.30 Pieśni koledowe (D) i Utwory Franciszka Liszta; 11.57 Sygnał czasu i hej na!; 12.03 Poranek symfoniczny; 13.00 Co się dzieje w Wilnie? — felieton Mieczysława Limanowskiego; 13.10 „Kwiat paproci” — fragment z książki „Drzewie” Władysława Orkana; 13.30 Muzyka obiadowa; 14.45 Audycja ludowa z płyt; 15.45 „Obrazki wiedeńskie” — reportaż z płyt Zbigniewa Kopalki; 16.05 „U starych mistrzów”; 16.20 Najpiękniejsze polskie Kolysanki Jezusowe w wyk. Heleny Zboinskiej - Ruszkowskiej — śpiew; 16.45 „Anielca i życie” — powieść mówiona H. Boguszewskiej; 17.00 Podwieczorek przy mikrofonie; 17.50 W przerwie: Chwila Biura Studów; 18.50 „Wywodziny” — fragment z „Wesela na Górnym Śląsku” Stanisława Ligonia; 19.35 „Wieczorynka w Michnicach”, poczym muzyka ludowa z płyt; 20.30 Program na niedzielę; 20.35 Wileńskie wiadomości sportowe; 20.40 Przegląd polityczny; 20.50 Dziennik wieczorny; 21.00 Wiadomości sportowe z wszystkich Rozgłośni P. R.; 21.15 Wieczór piosenek Berangera; 22.00 Opowieść o Beet hovenie — „Młodość heroiczna”; 22.50 Ostatnie wiadomości i komunikaty;

PONIEDZIAŁEK, dn. 10 stycznia 1938 r.

6.15 Pieśń por.; 6.20 Gimnastyka; 6.40 Muzyka; 7.00 Dziennik por.; 7.15 Muzyka; 8.00 Przerwa; 11.40 Garncearstwo; 11.57 Sygnał czasu; 12.03 Audycja południowa; 13.00 Wiadomości z miasta i prowincji; 13.05 Chwilka Towarzystwa Łowieckiego; 13.15 Uwertury i suit; 14.00 Nowości muzyki lekkiej; 14.25 „Obrazy litewskie” — Ignacego Chodźki; 14.35 Muzyka popularna; 14.45 Przerwa; 15.30 Wiadomości gospodarcze; 15.45 „Z pieśnią po kraju”; 16.15 Orkiestra mandolinistów „Kaskada”; 16.50 Pogadanka; 17.00 Najdłuższy śpiewacy Walerii Jędrzejewskiej; 17.50 Sport w Dolinie Janowej; 18.00 Wiad. sportowe; 18.10 Skrzynka ogólna — prowadzi Ta deusz Łopalewski; 18.20 Recital wionolenczy wy Tadeusza Lifana; 18.40 Nowela Kazimie ra Leczyckiego „Darsena Norle”; 18.50 Program na wtorek; 18.55 Wil. wiad. sportowe; 19.00 Audycja strzelecka; 19.30 Dyskutowajmy: „Czy możemy żyć bez książek?”; 19.50 Pogadanka; 20.00 W kramie operetki — koncert rozrywkowy; 20.45 W przerwie: Dziennik wieczorny i pogadanka; 21.40 Nowości literackie omówi Leon Piwiński; 22.00 Koncert symf. z udz. Ewy Bandrowskiej — Tur skiej; 22.50 Ostatnie wiadomości;

Rozkoszne bobo

Giełda zbożowo-towarowa i Inlarska w Wilnie

z dnia 8 stycznia 1938 r.

Ceny za towar średniej handlowej jakości, za 100 kg. parytel Wilno, przy normalnej taryfie przewozowej (len za 1000 kg f-co wag. st. zał.) Ziemiopłody — w ładunkach wagonowych, mąka i otręby — w mniejszych ilościach. W złotych:

Table with columns for commodity names (e.g., Żyto, Pszenica, Jęczmień, Mąka pszen. gat.), quality/grade, and prices in złoty.

PIERWSZE SYGNAŁY CZASU... to rysy i zmarszczki na twarzy, powstałe wskutek zaniku włókien sprężystych, zwióczenia i wysychania tkanki tłuszczowej. Skórę skłoną do wędnięcia nasycacie udelikatniającym kremem odżywczym Abarid, zapobiegającym tworzeniu się zmarszczek, rys i t.p. wad cery. Krem Abarid jest nowoczesnym, naukowo przygotowanym kosmetykiem, na wyciągu lilii białej i miodzie, stanowi doskonałą odżywkę i ochronę dla skóry.

KREM ABARID PRZECIWI ZMARSZCZKOM

Reprezentacyjny film produkcji polskiej! Piękna karta z bohaterskiej przeszłości narodu! Film, na który czekała cała Polska!

Kościuszkę pod Racławicami

Film demonstrowany się jednocześnie w Warszawie i wywołuje spontaniczne oklaski.

W tych dniach w kinie „HELIOS”

CASINO

Dzisiaj premiera. Początek o godz. 2-ej.
— — — FILM DLA WSZYSTKICH — — —
Dwoje tytanów ekranu po raz pierwszy razem!

SHIRLEY TEMPLE

i Wiktor Mc Laglen

w arcydziele w-g R. Kiplinga **STRZELEC z BENGALI**

Piękny nadprogram. Bilety honorowe nieważne

Dzisiaj o godz. 12-ej poranek dla wszystkich
CASINO **FLIP i FLAP**

w filmie „Jej obrońcy” Smiech od ucha do ucha
Nad program: DODATKI

Dzisiaj od godz. 12-ej do 6-ej seanse popularne
PANA **SMOSARSKA — Brodniewicz**

w filmie „Utan księcia Józefa”
Od godz. 8-ej „DYBUK”

HELIOS Cud techniki filmowej. Największy film romantyczno-bohaterski
„Wieżien królewski”

(Tajemnica Zamku Zenda) W rol. główn.: Colman, Madeleine Carroll
Mary Astor, Douglas Fairbanks jr.
Nadprogram: **Atrakcja kolorowa i aktualności.** Początek o godz. 4-ej

LUX Dzisiaj dzieło słynnego bohatera Ameryki
BUFALLO BILLA

w gigantycznym filmie realizacji Cecil B. Millea **„Niezwyciężony Bill”** W roli głównej Gary Cooper
Niebywała emocja. Szarża przeszło 2000 kawalerzystów. Nad program: DODATKI

Kino MARS Dzisiaj początek o g. 12-ej. Wielki film szpiegowsko-batalistyczny na tle walk wojsk angielskich z Arabami
OSTATNIA SALWA (Na polu chwały)

W rol. gl.: Kathe de Nagy, Pierre Richard Wilim, Jacq. Catelain, Pierre Rencir. — Piękny kolorowy nadprogram

Chrześcijańskie kino **SWIATOWID** **Pat i Patachon**

Najwesele komicy świata w swej najnowszej i najlepszej kreacji **„DWA URWISY”** Humor Dowcip. Piękna muzyka. Wesoła treść. Nad program. AKTUALIA. Pocz. seansów 3, 5, 7, 9, W niedzielę i święta od 1-ej

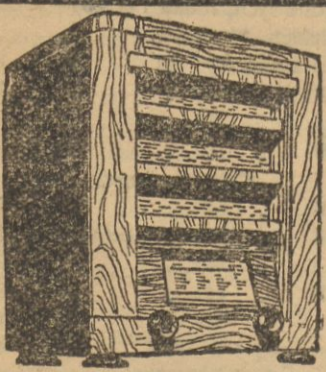
OGNISKO Dzisiaj. Film o treści romantycznej pełen humoru i miłości
WALC NAD NEWA

W rolach głównych: Paul Hörbiger, Elza Lillardelle i inni
Nad program UROZMAIACONE DODATKI. Pocz. seans. o 4-ej, w niedz. i św. o 2-ej.

Cukiernia DORMANA

Wilno, Mickiewicza 9, tel. 19-42

uprzejmie zawiadamia, że od dn. 1 stycznia 1938 r. codziennie koncertuje **damski zespół** pod kierownictwem p. **Hogowskiej.**
Według życzenia publiczności **TAŃCE.**

„REKORD” wł. G. Cyryński
Baranowicze, Szepcylskiego 35, tel. 129

WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ
ODBIORNIKÓW

ELEKTRIT - RADIO

Najdogodniejsze warunki spłaty.
— Ceny niskie —

Najradkalniejszy środek dla cierpiących na najbardziej zastarzałą i największą

przepuklinę

gdy nawet operacje i opaski różnych zagranicznych specjalistów nie pomogły oraz wszelkie fałszywe wynalazki nie poskutkowały, usuwa jedynie specjalista z długoletnią praktyką dla cierpiących na rurę za pomocą mojego opatentowanego bandaża Nr. 1209, który przynosi prawdziwą pomoc mężczyznom i kobietom. S. KON. Warszawa, Sosnowa 13. PROSPEKTY na życzenie bezpłatnie. Przestrzegam przed naśladowaniem mojego środka przez fałszywych specjalistów. Kto zupełnie już stracił nadzieję, znajdzie u mnie prawdziwą pomoc.

Prywatne Doksztalające
KURSY

„WIEDZA”

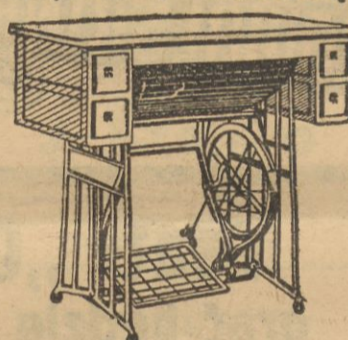
Kraków, ul. Pierackiego 14

przygotowują na lekcjach zbiorowych w Krakowie, oraz w drodze korespondencji, za pomocą zupełnie nowo opracowanych skryptów, programów i miesięcznych tematów, do:

- 1) egzaminu dojrzałości gimnazjum starszego typu,
- 2) egzaminu ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego nowego ustroju,
- 3) z zakresu I i II kl. gimnazjum nowego ustroju,
- 4) egzaminu z 7 klas szkoły powsz.

UWAGA: Uczniowie kursów korespondencyjnych otrzymują co miesiąc oprócz całkowitego materiału naukowego, tematy z 6 głównych przedmiotów do opracowania. Nadto obowiązkowe egzaminy badają 3 razy w ciągu roku szkolnego postępy uczniów. Wykładają najwybitniejsze siły fachowe.

Naprawdę doskonałą

maszyna do szycia, haftu, endlowania i merokowania sprzedajemy już od 150 złotych gotówką — ratami. Długoletnia gwarancja. Polski Dom Handlowy KRYSZER, Kraków, Zwierzyniecka 6. Wydz. 12. Żądać cenniki darmo!

Nr. akt Km. 464/37.

Obwieszczenie

O LICYTACJI NIEMUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Postawach Stanisław Widawski, mający kancelarię w Postawach, ul. Pierackiego Nr 26, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 11 lutego 1938 r. o g. 10 w Sądzie Grodzkim w Miadziele odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należące do dłużnika funduszu spadkowego Imięgo Halko nieruchomości: „Wysoki Ostrów”, położonej w gminie miadzielskiej, powiatu postawskiego, oznaczonej Nr Hip. 2815, składającej się z 270 ha 3862 m² ziemi i zabudowań.

Osoby, zamierzające przyjąć udział w licytacji, winne są złożyć Komornikowi zezwolenie Urzędu Wojewódzkiego w Wilnie na prawo nabycia tej nieruchomości.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł 20.000, cena zaś wywołania wynosi zł 15.000.

Przystępujący do przetargu obowiązani jest złożyć rękojmię w wysokości zł 2.000.

Rękojmię należy złożyć w gotówkę albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8 do 18, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Miadziele. Dnia 3 stycznia 1938 r.

Komornik
ST. WIDAWSKI

Przetarg

Zarząd Miejski w Wilnie ogłasza niniejszym przetarg na druk „Rocznika Statystycznego Wilna” za rok 1936 który ma być wydany według wzoru rocznika poprzedniego. Bliższych informacji udziela Centralne Biuro Statystyczne m. Wilna, ul. Dominikańska 2. Termin składania ofert wraz z sumą gwarancyjną w wysokości 500 zł. upływa z dniem 18 stycznia 1938 r.

Zarząd Miejski w Wilnie.

Przetarg

Naczelnik Więzienia w Baranowiczach niniejszym ogłasza na dzień 18 stycznia 1938 r. na godz. 11 przetarg nieograniczony na dostawę artykułów żywnościowych dla potrzeb więzienia.

Informacji o ilości i rodzaju artykułów żywnościowych udzieli dział gospodarczy tego więzienia.

Oferty należy składać w kopertach zapieczętowanych i zalakowanych z dołączeniem kwitu Urzędu Skarbowego na złożone wadium w gotówce lub w papierach wartościowych w wysokości 5 proc. sumy oferowanej względnie przedłożenie wadium Komisji Gospodarczej w dniu przetargu z dołączeniem jednocześnie próbek odpowiednich artykułów żywnościowych.

Więzienie zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, zmniejszenie lub zwiększenie zakupu artykułów żywnościowych i unieważnienie przetargu.

O wyniku przetargu poszczególni oferenci zostaną powiadomieni.

Baranowicze, dn. 4 stycznia 1938 r.

Naczelnik Więzienia
(—) J. WOLAN

Podkomisarz S. W.

Restauracja Dancng „**USTRONIE**” w Baranowiczach od dnia 1 stycznia 1938 r. występuje światowej sławy

„BALET BRUSZEWSKICH”

składający się z 7 osób w repertuarze taneczno-spiewnym, akrobacyjno-żonglerskim i groteskowym, codziennie 10 zachwycających numerów w zespołach wprowadzając podziw **Abisynka Bella King** i młodzieńca **Kazla**, akrobatka i mistrzyni gry kseleponowej.

Handel i Przemysł

Gustowne KOSZULE frakowe, jedwabne, popielinowe, modne krawaty W. NOWICKI, Wilno, Wielka 30. Własna wytwórnia obuwi damskiego i męskiego.

Na karnawał modne OBUWIE balowe, i spacerowe W. NOWICKI, Wielka Nr 30. Pantofle zamiszowe. Kalosze śniegowce.

Kupno i sprzedaż

FORTEPIAN mały, w dobrym stanie sprzedam za 250 zł. Krakowska 34-1.

PIANINO firmy zagranicznej wysokiej klasy, koncertowe, okazynie tanio do sprzedania, ul. Niemiecka 19 m. 2, N. Kremer.

W CENTRUM miasta, koło rzeki Wilii, do wydzierżawienia, ewent. do sprzedania: fabryka garbarska składająca się z 6 budynków, kotłowni i wielkiego placu wraz z całym sprzętem maszyn itd do celów garbarskich. Informacje: Wilno, tel. 188.

DO SPRZEDANIA nieruchomość fabryczna w pobliżu Wilna (pół kilometra od st. kolejowej Bezdany), składająca się z 1.160 m kw gruntu, piętrowego murowanego budynku fabrycznego o wymiarach 5 x 13 m, murowanego domu mieszkalnego o 10 pokojach, dużego składu glinobitnego o wym. 30 x 8 m, oraz szeregu murowanych budynków gospodarczych, 2 lokomobili o łącznej mocy 55 HP i dynarzo maszyn. Woda bieżąca na miejscu. Informacji udziela: Towarzystwo Lniarskie w Wilnie, ul. Św. Jaka Nr 2, tel. 7-15.

TELEGRAM

Leningrad, 6.1.38.

Do

P. T. Klientów firmy

B-cia Trachtenberg

Wilno

Zakupiliśmy srebrne lisy — 300 sztuk — ceny rewelacyjnie niskie — od zł. 150

Trachtenberg

LEKARZE

DOKTOR MED.

J. Piotrowicz-Jurczenkowa
Ordynator Szpitala Sawicz. Choroby skórne, weneryczne i kobiece, ul. Wileńska Nr. 34, tel. 18-66. Przyjmuje od 5—7 wiecz.

DOKTOR MED.

Zygmunt Kudrewicz
choroby weneryczne, skórne, moczołciowe ul. Zamkowa 15, tel. 19-60. Przyjmuje w godz. od 8—1 i od 3—

AKUSZERKI

AKUSZERKA

Maria Laknerowa
przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1a—3, róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

AKUSZERKA

M. Brzezina
masaż leczniczy i elektryzacja. Ul. Grodzka Nr. 27 (Zwierzyniec).

Nauka i Wychowanie

JAK SIĘ UCZYĆ? Książka, podająca metodyczne wskazówki, jak ułatwić sobie proces nauki, zaoszczędzając mozołu i czasu. Nadaje się dla uczących się w szkole i poza szkołą na wszystkich szczeblach nauki oraz dla wychowawców, kierujących pracą uczniów (młodego). Cena 1 zł. Prospekt, gratis wysyła: Wydawnictwo HAWU, Warszawa, Królewska 25/44.

WYKWALIFIKOWANY NAUCZYCIEL udziela korepetycji w zakresie szkoły powsz. i średniej. Ceny przystępne. Adres w Adm'n.

NAUCZYCIELKA wykwalifikowana z praktyką w szkołach, przygotowuje dzieci do szkół i udziela języków: polskiego, francuskiego i rosyjskiego. Tamże tania wyprzedaż obrazów olejnych. Adres: Wilno, ul. Przejazdowa róg Gimnazjalnej Nr 3/5 m. 4, od 11 do 6.

LOKALE

LADNY POKÓJ do wynajęcia bez umeblowania, ul. Rossa 10 m. 2.

PRACA

CHRZESCJANSKA firma poszukuje agentów do sprzedaży gospodarskich narzędzi rolniczych po wsiach. Zgłoszenia: Lwów 23, Szyńska pocztowa 5.

GONIEC potrzebny, zgłoszenie ul. 3-go Maja 13-7 w godz. 4-5.

OGRODNIK samotny, wszechstronnie wykwalifikowany potrzebny od zaraz na ogród handlowy. Warunki do omówienia. Zgłoszenia do „Kurjera” pod „ogrodnik”.

EKONOM-BZADCA, kawaler, lat 31, poszukuje posady od zaraz lub od 1 kwietnia, posiada bardzo dobre referencje poprzedniej pracy. Łaskawe zgłoszenia: E. Sobol, ul. Wileńska 28.

ADMINISTRATOR domów bankowych, energiczny, sumienny, posiadający gruntowną znajomość księgowości, spraw podatkowych, sądowych — poszukuje administracji domów. Oferta „Energiczny”.

PIERWSZORZĘDNA KUCHMISTRZYNI umiejąca wykwilnie i smacznie gotować i zna bufet zimny, poszukuje jednorazowego zajęcia na różne przyjęcia po cenie umiarkowanej w Bielsku. Wilno, ul. Sawicz 3-2.

Popierajcie Przemysł Krajowy!

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrachun 25, Wilno 1
Centrala — Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4.
Redakcja: tel. 79—godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, ul. Bazylińska 35
Lida, ul. Górniańska 8, tel. 166
Baranowicze, ul. Ułańska 11
Przedstawiciele: Kleck, Nieśwież, Słonim,
Szczuczyn, Stołpce, Wołożyn, Wilejka, Grodno,
3-go Maja 6

CENA PRENUMERATY miesięcznie: z odniesieniem do domu w kraju — 3 zł., za granicą 6 zł. z odbiorem w administracji zł. 2,50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2,50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr, drobne 10 gr, za wyraz, kronika redakc. i komunikaty 60 gr, za wiersz jednoszp. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-cio lamowy, za tekstem 10-lamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane” redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17 — 19